

2004 Yılı Faaliyet Raporu

İÇİNDEKİLER

SAYFA

NO

I - II

İÇİNDEKİLER.....	I - II
KISALTMALAR.....	III
BİRİNCİ BÖLÜM	1
KURUMSAL YAPI,KURULUŞ VE İŞLEYİŞ.....	1
1.1 Yasal Statü.....	1
1.2 Amaç ve Görev Kapsamı.....	1
1.2.1 Amaç.....	1
1.2.2 Görev Kapsamı.....	2
1.2.3 Görev Dağılımı.....	3
1.2.4 Kurum Başkanının Görev ve Yetkileri.....	7
1.3 İdari Yapı.....	7
1.3.1 Kurul.....	7
1.3.2 Hizmet Birimleri.....	8
1.3.2.1 Ana Hizmet Birimleri.....	8
1.3.2.2 Danışma Hizmet Birimleri.....	8
1.3.2.3 Yardımcı Hizmet Birimleri.....	9
1.4 İnsan Kaynakları.....	10
1.5 Fiziksel Koşullar ve Donanım.....	14
İKİNCİ BÖLÜM	14
ENERJİ PİYASASI.....	14
2.1 Elektrik Piyasası.....	14
2.1.1 Avrupa Birliği Elektrik Piyasası.....	14
2.1.2 Güneydoğu Avrupa Bölgesel Enerji Piyasası.....	16

2.1.3 Türkiye'de Elektrik Piyasası.....	16
2.2 Doğal Gaz Piyasası.....	17
2.2.1 Türkiye'de Doğal Gaz Piyasası.....	17
2.3 Petrol Piyasası.....	19
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	20
FAALİYETLER.....	20
3.1 Elektrik Piyasası Faaliyetleri.....	20
3.1.1 Düzenlemeler.....	20
3.1.2 Lisanslar.....	21
3.1.3 Tarifeler.....	21
3.1.3.1 İletim Tarifesi.....	22
3.1.3.2 Dağıtım ve Perakende Satış Tarifeleri.....	22
3.1.3.3 Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.nin Toptan Satış Tarifesi.....	23
3.1.3.4 Yük Alma ve Yük Atma Fiyatları.....	23
3.1.3.5 Diğer Hususlar.....	24
3.1.4 Uygulama Süreci.....	24
3.1.4.1. Serbest Tüketici Uygulaması.....	24
3.1.4.2. Mali Uzlaştırma.....	24
3.1.5. Özelleştirmeye İlişkin Çalışmalar.....	25
3.1.6. Hedefler.....	25
3.2 Doğal Gaz Piyasası Faaliyetleri.....	27
3.2.1 Düzenlemeler.....	27
3.2.2 Lisanslar.....	30

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD:Amerika Birleşik Devletleri

AEEG: İtalyan Elektrik ve Doğalgaz Otoritesi

BOTAŞ: Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi

CNG:Sıkıştırılmış Doğal Gaz- Compressed Natural Gas

CEER: Avrupa Enerji Düzenleyicileri Birliği-Council of European Energy Regulators

DB : Dünya Bankası

DMO:Devlet Malzeme Ofisi

DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü

ECSEE:Güneydoğu Avrupa Enerji Topluluğu- Energy Community of South Eastern Europe

EGO:Ankara Elektrik Gaz Otobüs Genel Müdürlüğü

ERRA: Enerji Piyasası Düzenleyicileri Bölgesel Birliği-The Energy Regulators Regional Association

ERGEG: Avrupa Doğal Gaz ve Elektrik Düzenleyicileri Grubu- European Regulators Group for Electricity and Gas

ETKB:Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

EÜAŞ:Elektrik Üretim A.Ş.

GATS:Hizmetler Ticareti Genel Anlaşması-General Agreement on Trade and Services

IEA:Uluslararası Enerji Ajansı-International Energy Agency

İGDAŞ: İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi Ticaret A.Ş.

İHD:İşletme Hakkı Devri

İZGAZ: İzmit Gaz Dağıtım A.Ş.

KWH:Kilovatsaat

LNG:Sıvılaştırılmış Doğal Gaz-Liquefied Natural Gas

MW:Megavat

OECD:Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü-Organisation for Economic Cooperation and Development

ÖİB:Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

OPEC: Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü- Organization of The Petroleum Exporting Countries

PİGM: Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

PKB:Proje Koordinasyon Birimi

PUB :Proje Uygulama Birimi

SEEERF: Güney Doğu Avrupa Enerji Düzenleme Forumu-South Eastern Europe Energy Regulatory Forum

SEQ: Standing Group on Emergency Questions

SLT: Standing Group on Long term Cooperation

SOM: Standing Group on The Oil Market

TAİEX: İlerleme Veri Tabanı Mevzuat Uyumu-Technical Assistance Information Exchange

TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi

TEİAŞ :Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi

TETAŞ :Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi

TPAO:Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı

UCTE: Elektrik İletimi Koordinasyon Birliği- Union for the Coordination of Transmission of Electricity

BİRİNCİ BÖLÜM

Kurumsal Yapı , Kuruluş ve İşleyiş

1.1. Yasal Statü

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile kurulan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununda yapılan düzenleme ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu adını almıştır. Kurulun Başkan ve Üyeleri, 02.11.2001 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2001/3168 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile atanmıştır.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 2. maddesine göre ilk defa atanan üyelerden Başkan dışında, ikinci yılın sonunda kura sonucunda belirlenecek iki üye ve dördüncü yılın sonunda, kalan üyelerden kura sonucunda belirlenecek iki üyenin yerine, bu Kanunda belirtilen hükümlere uygun olarak yeni üye ataması yapılır. Bu Kanuna istinaden 19 Kasım 2003 tarihinde çekilen kura sonucu görev süresi dolan Kurul üyesi ve ikinci başkan yerine 3 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan atama kararı ile EPDK kurul üyeliğine Yusuf TÜLEK ve Metin BAŞLI atanmış olup, 7 Ocak 2004 tarihinde Yargıtay I. Başkanlığı huzurunda yemin ederek fiilen çalışmaya başlamışlardır.

Ayrıca, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 24 maddesi ile değişik 5. maddesine istinaden Mustafa Yılmaz ve Hüseyin Karataş 06.02.2004 tarihte Resmi Gazetede yayımlanan atama kararı EPDK kurul üyeliğine atanmış olup, 25.02.2004 tarihinde Yargıtay I. Başkanlığı huzurunda yemin ederek fiilen çalışmaya başlamışlardır ve Başkan dahil üye sayısı dokuza çıkarılmıştır.

Kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip Kurumun ilişkili olduğu bakanlık Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır.

Kurum, Kurul Kararı ile Elektrik, Doğal Gaz ve Petrol Piyasası Kanunlarının uygulanmasına ilişkin düzenleyici işlemler tesis etmeye ve özel nitelikli kararlar almaya yetkilidir.

1.2. Amaç ve Görev Kapsamı

1.2.1. Amaç

Kurum;

Elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanması amacıyla 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile,

Doğal gazın kaliteli, sürekli, ucuz, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde, çevreye zarar vermeyecek şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, doğal gaz piyasasının serbestleştirilerek mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir doğal gaz piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanması amacıyla ise 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile,

Yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temin olunan petrolün doğrudan veya işlenerek güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde kullanıcılara sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin şeffaf, eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi için yönlendirme, gözetim ve denetim faaliyetlerinin düzenlenmesi amacıyla 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile

yerine getirmektedir.

1.2.2. Görev Kapsamı

Kurum;

- Elektrik Piyasasında; tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetleri ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan Kurul onaylı lisansların verilmesinden, işletme hakkı devri kapsamındaki mevcut sözleşmelerin 4628 sayılı Kanun hükümlerine göre düzenlenmesinden, piyasa performansının izlenmesinden, performans standartlarının ve dağıtım ve müşteri hizmetleri yönetmeliklerinin oluşturulmasından, tadilinden ve uygulattırılmasından, denetlenmesinden, fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten ve bu fiyatlarda enflasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin formülleri uygulamaktan ve bunların denetlenmesinden ve piyasada Kanuna uygun şekilde davranılmasını sağlamaktan sorumludur.
- Doğal Gaz Piyasasında; doğal gazın ithali, iletimi, dağıtımı, depolanması, ticareti ve ihracatı ile bu faaliyetlere ilişkin tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisans ve sertifikaların verilmesinden, piyasa ve sistem işleyişinin incelenmesinden, dağıtım ve müşteri hizmetleri yönetmeliklerinin oluşturulmasından, tadilinden ve uygulattırılmasından, denetlenmesinden, maliyeti yansıtan fiyatların incelenmesinden ve piyasada 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasını sağlamaktan yetkili ve sorumludur. Kanunun yürütülmesinde, gerçek ve tüzel kişilerin Kurumdan alacakları lisans veya sertifika kapsamında yapacağı faaliyetlerin denetimi, gözetimi, yönlendirilmesi, uyulacak usul ve esaslar ile bu lisans ve sertifikaların kapsamı, verilme kriterleri, süreleri, bedellerinin tespit şekli, çevre mevzuatı ile uyum sağlaması, sicil kayıtlarının tutulma usulü ile lisans ve sertifika sahiplerinin hak ve yükümlülükleri ve piyasanın düzenlenmesi ile ilgili gerek görülen diğer hususlar, çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenmektedir.
- Petrol Piyasasında; petrol ile ilgili rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması ve bu amaçla tesis kurulması ve/veya işletilmesi, akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetlerinin yapılması için lisansların verilmesi, güncelleştirilmesi, geçici olarak durdurulması veya iptaline ilişkin işlemler yapmak, lisans gerektiren faaliyet ve/veya işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve üstlenilen yükümlülükler, lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel şartlar belirlenmesi konularında düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

Kurum; 4628, 4646 ve 5015 sayılı Kanunların hükümleri uyarınca Kurul Kararıyla elektrik, doğal gaz ve petrol piyasasına ilişkin olarak hazırladığı yönetmelikleri ve tebliğleri piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini alarak yürürlüğe koymaktadır.

1.2.3. Görev Dağılımı

Kurul, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre aşağıdaki görevleri yerine getirmekle yükümlüdür:

- 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu hükümlerini uygulamak.
- Her yılın Ocak ayının sonuna kadar, serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak.
- Tüketicilere güvenilir, kaliteli, kesintisiz ve düşük maliyetli elektrik enerjisi hizmeti verilmesini teminen gerekli düzenlemeleri yapmak.
- Lisans sahipleri için kabul görmüş muhasebe usulleri uyarınca mali raporlama standartları ve yönetim bilişim sistemlerini belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak.
- Üretim, iletim ve dağıtım şirketleri ile otoprodüktör ve otoprodüktör grubu tesisleri için güvenlik standartları ve şartlarını tespit etmek ve bunların uygulanmasını sağlamak.
- Piyasanın gelişimine bağlı olarak yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik altyapının geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak.
- Kanunun amaçları ile uyumlu olarak, gerektiği durumlarda, model anlaşmalar geliştirmek.
- Ticari sırlar ve gizli rekabet bilgileri de dahil olmak üzere, ticari açıdan hassas olan her türlü bilginin açıklanmasını engelleyecek usul ve esasları belirlemek ve uygulamak.
- Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin eşitlik ve şeffaflık standartlarına uymalarını sağlamak için faaliyetlerini, uygulamalarını ve ilgili lisans hüküm ve şartlarına uyup uymadıklarını denetlemek.
- Rekabeti sağlamak için iştirakler arası ilişkilere ilişkin standartlar ve kurallar oluşturmak, uygulamak ve bu standartların piyasa faaliyetlerinde karşılıklı iştirak, işletme ve muhasebe konularında kısıtlamalar içermesi gerektiğinde, bu kısıtlamaları belirlemek.
- Yıllık rapor ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları hazırlamak ve Bakanlığa sunmak.

- Elektrik enerjisi üretiminde çevresel etkiler nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarının ve yerli enerji kaynaklarının kullanımını özendirmek amacıyla gerekli tedbirleri almak ve bu konuda teşvik uygulamaları için ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde girişimde bulunmak.
- Kanun hükümlerinin uygulanması ve Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek için gerekli olan ve piyasada rekabeti geliştirmeye yönelik olarak gerçek ve tüzel kişilerin uymaları gereken, talimatları ve tebliğleri, şebeke yönetmeliğini, dağıtım yönetmeliğini, müşteri hizmetleri yönetmeliğini, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliğini onaylamak.
- Lisanslara ilişkin onaylarla, Kanunda belirtilen sair onayları vermek.
- Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanıp TEİAŞ tarafından sonuçlandırılan talep tahminlerini onaylamak, gerektiğinde revize ettirmek.
- Kurul onaylı talep tahminlerine dayanarak, TEİAŞ tarafından hazırlanan üretim kapasite projeksiyonu ve iletim yatırım planı ile bu planlarla uyumlu olarak mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan dağıtım yatırım planlarını onaylamak, gerektiğinde revize edilmesini sağlamak ve onay verdiği yatırım planlarının uygulanmasını denetlemek.
- İlgili lisans hükümleri uyarınca hazırlanacak olan; TETAŞ'nin toptan satış fiyat tarifesini, iletim tarifesini, dağıtım tarifeleri ile perakende satış tarifelerini incelemek ve onaylamak.
- İletim, dağıtım, toptan satış ve perakende satış için yapılacak fiyatlandırmaların ana esaslarını tespit etmek ve gerektiğinde ilgili lisans hükümleri doğrultusunda revize etmek.
- Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının kendi veya ortaklarının ihtiyaçları dışında satışa sundukları elektrik enerjisi miktarına ilişkin yüzdeleri yayımlamak ve gerektiğinde revize etmek.
- İletim ek ücreti oranını belirlemek ve iletim ek ücreti tutarının TEİAŞ tarafından tahsili ve Kuruma ödenmesine ilişkin düzenlemeleri yapmak.
- Tüzel kişiler tarafından lisanslarla ilgili işlemler ve sair işlemler karşılığında Kuruma ödenecek bedelleri belirlemek.
- Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin denetlenmiş mali tablolarını incelemek veya incelettirmek.
- Tüzel kişilerden istenecek olan; hizmet güvenilirliği, hizmet dışı kalmalar ve diğer performans ölçütleri ile ilgili raporların kapsamını belirlemek ve düzenli olarak Kurula vermelerini sağlamak.
- Kanun ve yönetmelik hükümlerine, Kurul tarafından onaylanan tarife ve yönetmeliklere, lisans hüküm ve şartlarına ve Kurul Kararlarına aykırı davranıldığı durumlarda, idari para cezası vermek ve lisansları iptal etmek.

- Üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin inşası ve işletilmesi sırasında genel olarak kamu yararının, hidrolik kaynakların, ekosistemin ve mülkiyet haklarının korunması için diğer kamu kuruluşları ile birlikte hareket ederek kamu yararı ve güvenliğine tehdit teşkil eden veya etme olasılığı bulunan durumları incelemek ve bu durumları ortadan kaldırmak amacıyla, daha önceden bilgi vermek şartıyla bu tesislerde 20.11.1984 tarihli ve 3082 sayılı Kanun hükümleri uyarınca gereken tedbirleri almak.
- Kurumun, Başkanlık tarafından hazırlanan bütçesini, yıllık iş planını, gelir-gider kesin hesaplarını, yıllık raporunu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları onaylamak ve gerekli gördüğü durumlarda, bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek.
- Lisans sahibi tarafların, iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine bağlantı ve sistem kullanımına ilişkin anlaşmaların hükümleri üzerinde mutabakata varamamaları halinde, ihtilafları Kanunun ve tarafların ilgili lisanslarının hükümlerine göre çözmek.
- Kurumun giderlerini, onaylı bütçesi çerçevesinde ve harcama usul ve esaslarını belirlemek üzere çıkaracağı yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirmek.
- Mevcut sözleşmelerle ilgili olarak; bu sözleşmelerin tarafları arasında yapılacak ve beş iş günü öncesinden tarih ve saati Kurula bildirilecek toplantılara, gerek gördüğünde katılmak.
- Mevcut sözleşmelere ilişkin olarak, Kanun hükümleri uyarınca rekabetçi piyasaya girişi kolaylaştıracak hususlarda, taraflarca değerlendirilmek üzere değişiklik önerilerinde bulunmak ve mevcut sözleşmelerin ihtilafların haline ilişkin hükümlerini ihlal etmemek kaydıyla, bu sözleşmelere ilişkin herhangi bir resmi ihtilaf halli sürecinin başlatılmasından önce, ihtilafların halli için arabuluculuk yapmak.
- Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken, konusuna ait olarak gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi, tüm kamu ve özel kuruluşlardan ve kişilerden istemek ve/veya yerinde incelemek.
- Personel atamaları da dahil olmak üzere, Kurumun personel politikasını oluşturmak ve uygulamak.
- Kuruma taşınır ve taşınmaz mal veya hizmet alınması, satılması ve kiralanması konularında karar vermek.
- Uluslararası organizasyon ve teşkilatların piyasaya ilişkin mevzuat ve uygulamalarını izleyerek, gerekli gördüğü düzenlemeleri yapmak; yasal düzenleme ihtiyacı duyulması halinde gerekli hazırlıkları yaparak Bakanlığa sunmak.
- Kurumun üçüncü kişilerle olan alacak, hak ve borçları hakkında her türlü işleme karar vermek.
- Uygun bulduğu konularda Başkanlığı görevlendirmek veya yetkilendirmek.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, doğal gaz piyasası ile ilgili olarak aşağıda belirtilen hususlardaki görevleri yerine getirir:

- Doğal gaz piyasa faaliyetlerine ilişkin plan, politika ve uygulamalarla ilgili Kurum görüş ve önerilerini belirlemek.
- Doğal gaz piyasa faaliyetlerine ilişkin doğrudan taraf olunan uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerin ifası için, Kuruma düŐen görevlerin yapılmasını sağlamak.
- Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile Kuruma yetki verilen konularda, doğal gaz piyasa faaliyetlerine ilişkin her türlü düzenlemeleri onaylamak ve bunların yürütülmesini sağlamak.
- Doğal Gaz Piyasası Kanununda yer alan lisans ve sertifikaların verilmesine ve bunların yürütülmesi ve iptaline ilişkin her türlü kararları almak ve uygulamak.
- Doğal Gaz Piyasası Kanununda yer alan hükümler dahilinde özel hallerde uygulamaya konulabilecek sınırlama ve yükümlülüklerin tespiti ile fiyat belirlenmesine yönelik kararları almak.
- Doğal gaz piyasası içerisinde rekabetin hiç veya yeterince oluŐmadıđı alanlarda, fiyat ve tarife teŐekkülüne ilişkin usul ve esasları düzenlemek.
- Doğal Gaz Piyasası Kanununda belirlenen faaliyetlere ilişkin tarifeleri onaylamak veya tarife revizyonları hakkında karar almak.
- Doğal gaz piyasası faaliyetleri ile ilgili denetleme,  n araştırma ve soruŐtırma işlemlerinin yürütülmesi, yetkisi dahilinde ceza ve yaptırımları uygulamak ve dava açmak da dahil olmak üzere her türlü adli ve idari makama başvuru kararlarını almak.
- Doğal Gaz Piyasası Kanununun uygulanması ile ilgili olarak tüzel kişiler veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında çıkacak ihtilafları  ozmek.
- Doğal Gaz Piyasası Kanununda gösterilen diğer görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu petrol piyasası ile ilgili olarak aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- Petrol Piyasası Kanunu hükümlerini uygulamak, piyasa faaliyetlerine ilişkin her türlü düzenlemeleri yapmak ve yürütülmesini sağlamak.
- Petrol faaliyetlerine ilişkin plan, politika ve uygulamalarla ilgili Kurum görüş ve önerilerini belirlemek.
- Petrol piyasa faaliyetleriyle ilgili denetleme,  n araştırma ve soruŐtırma işlemlerini yürütmek, yetkisi dahilindeki ceza ve yaptırımları uygulamak ve dava açmak da dahil olmak üzere her türlü adli ve idari makama başvuru kararlarını almak.

- Uluslararası organizasyon ve teşkilatların petrol piyasasına ilişkin uygulamalarını izlemek.
- Petrol piyasasında lisans ve lisanslarla ilgili işlem bedellerini belirlemek.
- Petrol piyasasında faaliyet gösteren kişilerin denetlenmiş malî tablolarını incelemek veya incelettirmek.
- Petrol piyasasında faaliyet gösteren kişilerden istenecek olan, hizmet güvenilirliği, hizmet dışı kalmalar ve diğer performans ölçütleriyle ilgili raporların kapsamını belirlemek ve düzenli olarak Kurula vermelerini sağlamak.
- Petrol Piyasası Kanunu hükümlerine, çıkarılan yönetmelik hükümlerine, Kurul tarafından onaylanan tarife ve yönetmeliklere, lisans hüküm ve şartlarına ve Kurul kararlarına aykırı davranıldığı durumlarda, idarî para cezası vermek ve lisansları iptal etmek.

1.2.4. Kurum Başkanının Görev ve Yetkileri

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da Başkanıdır. Başkan, Kurul kararlarının uygulanmasından, yürütülmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsar.

Kurum Başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

- Kurul kararlarına istinaden gerekli gördüğü hizmet birimlerini kurmak.
- Kurumun işlevlerini yerine getirebilmesi için Kurul kararı doğrultusunda yeterli sayıda personeli istihdam etmek.
- Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışmasını temin etmek, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyonu ve koordinasyonu sağlamak ve hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki ihtilaflarını çözmek.
- Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları idare etmek.
- Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini sağlamak ve bu kararların uygulanmasını izlemek.
- Kurulu resmi ve özel kuruluşlar nezdinde temsil etmek.
- Kurumun yıllık bütçesi ile gelir gider kesin hesabını ve Kurum yıllık raporunu hazırlamak ve Kurula sunmak ve Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını ve giderlerin yapılmasını sağlamak.

1.3. İdari Yapı

1.3.1. Kurul

02.11.2001 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulunun 2001/3168 sayılı Kararı ile Kurul Başkanlığına Yusuf Günay, İkinci Başkanlığa M.Ali Türkoğlu, Üyeliklere

Prof. Dr. Osman Sevaioğlu, C.Cengiz Kırıl, Muzaffer Keleş, Doç.Dr.Ayhan Albostan ve Doç.Dr.Hüseyin Sak (01.06.2002 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Turgut Bozkurt'un yerine) atanmış olup 19.11.2001 tarihinde Yargıtay I.Başkanlığı huzurunda yemin ederek fiilen çalışmaya başlamışlardır.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 2. maddesine göre ilk defa atanan üyelerden Başkan dışında, ikinci yılın sonunda kura sonucunda belirlenecek iki üye ve dördüncü yılın sonunda, kalan üyelerden kura sonucunda belirlenecek iki üyenin yerine, bu Kanunda belirtilen hükümlere uygun olarak yeni üye ataması yapılır. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 24 maddesi ile değişik 5. maddesine istinaden Mustafa Yılmaz ve Hüseyin Karataş 06.02.2004 tarih ve 2004/6871 sayılı Bakanlar Kurulu uyarınca EPDK kurul üyeliğine atanmış olup, 25.02.2004 tarihinde Yargıtay I. Başkanlığı huzurunda yemin ederek fiilen çalışmaya başlamışlardır ve Başkan dahil üye sayısı dokuza çıkarılmıştır.

Kurul göreve başlamasından itibaren geçen iki yıllık süreç içerisinde Kurumun yapılanmasının teşkili ve ikincil mevzuatın hazırlanmasının yanı sıra 2003 yılı ortasından itibaren elektrik ve doğal gaz piyasalarında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere sertifika ve lisans verilmeye başlanmıştır.

1.3.2. Hizmet Birimleri

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilatı ve Personelinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğiyle, Kurumun hizmet birimleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1.3.2.1. Ana Hizmet Birimleri

Elektrik Piyasası Uygulama Dairesi Başkanlığı

Elektrik Piyasası Düzenleme, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

Doğal Gaz Piyasası Uygulama Dairesi Başkanlığı

Denetim Dairesi Başkanlığı

Finansman Dairesi Başkanlığı

Sektörel Rekabet ve Tüketici Hakları Dairesi Başkanlığı

Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı

1.3.2.2. Danışma Hizmet Birimleri

Hukuk Dairesi Başkanlığı

Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği ile Koordinasyon Dairesi Başkanlığı

Başkan Danışmanlığı

Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığı

1.3.2.3. Yardımcı Hizmet Birimleri

Yönetimi Geliştirme ve İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı

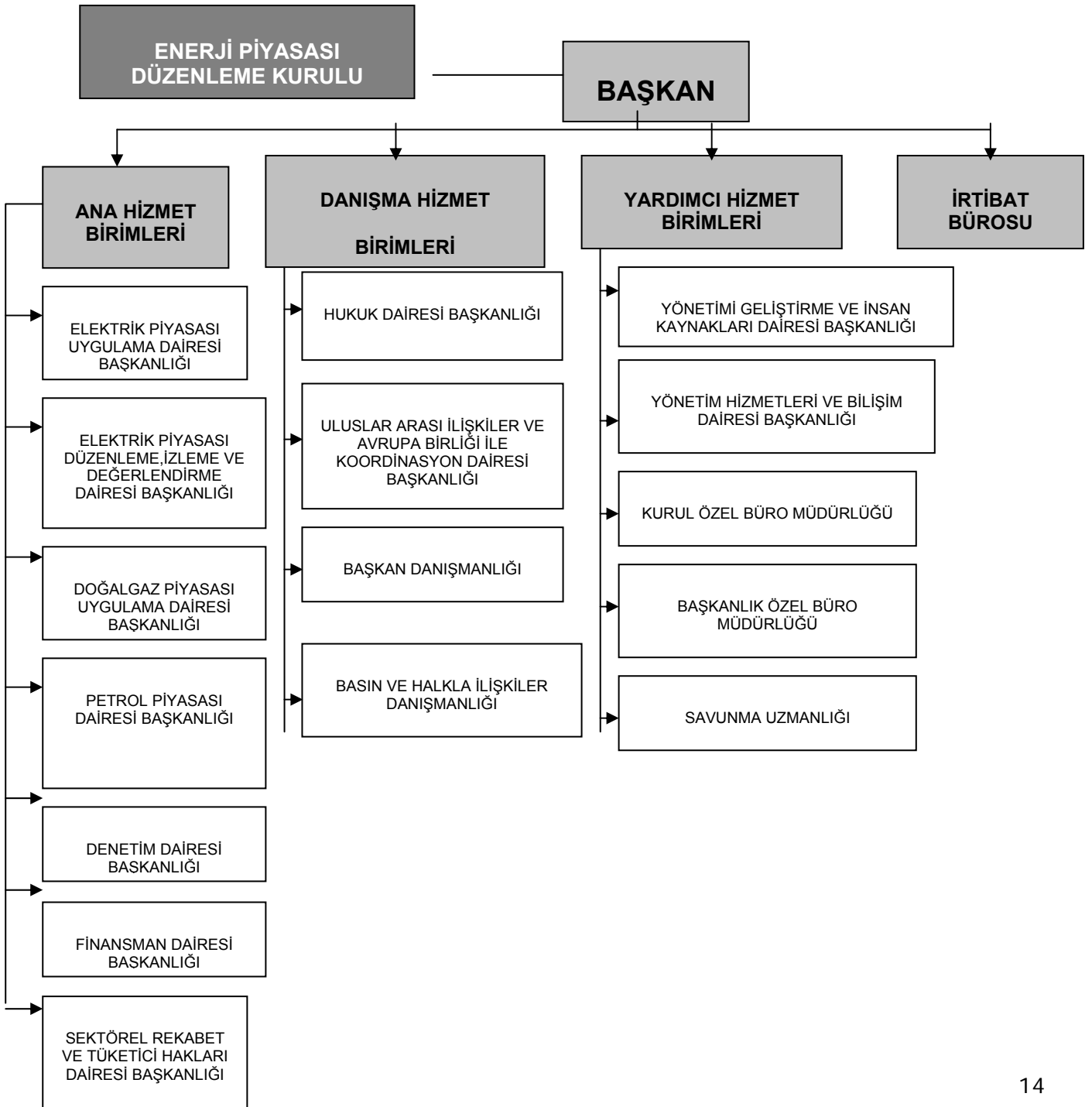
Yönetim Hizmetleri ve Bilişim Dairesi Başkanlığı

Kurul Özel Büro Müdürlüğü

Başkanlık Özel Büro Müdürlüğü

Savunma Uzmanlığı'dır

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU ORGANİZASYON ŞEMASI

1.4. İnsan Kaynakları

İdari ve mali özerkliğe sahip Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda hizmetlerin, ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanuna tabi personel eliyle yürütüleceği, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 9 uncu maddesi ile düzenlenmiştir.

4628 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi esaslarına göre çıkarılan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilatı ve Personelinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 12/12/2001 tarihli ve 2001/3501 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kabul edilmiş ve 19/01/2002 tarihli ve 24645 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kurumun asli ve sürekli hizmetlerini yürütecek kadro unvanları ile sayılarına, Yönetmeliğe ekli 1 sayılı cetvelde yer verilmiştir. Buna göre, Kurumun kadro unvan ve sayıları şu şekildedir.

Kadro Unvanları	Sayısı
Daire Başkanı	11
Başkan Danışmanı	10
Grup Koordinatörü	33
Grup Başkanı	66
Enerji Uzmanı	90
Enerji Uzman Yardımcısı	70
Avukat	5
Kurul Danışmanı	6
Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanı	1
Özel Büro Müdürü	2
Özel Büro Müdür Yardımcısı	4
İrtibat Büro Müdürü	5
Çözümleyici	3
Programcı	3
Tabip	2
Hemşire	3

Savunma Uzmanı	1
Mütercim-Tercüman	4
Tekniker	3
İletişim Görevlisi	30
Büro Görevlisi	60
Kaloriferci	2
Şoför	12
TOPLAM	426

Ayrıca, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Yerli ve Yabancı Uzman İstihdamına İlişkin Yönetmelik uyarınca çalıştırılan Yerli Uzmanların sözleşmeleri, Denetim Komisyonunca düzenlenen inceleme raporu, Başbakanlık Makamının Oluru ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun kararı çerçevesinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Yerli ve Yabancı Uzman İstihdamına İlişkin Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca 31/12/2004 tarihi itibarıyla sona erdirilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi ile Kurumun İnsan Kaynakları politikasının amacı, "Kurumun görevlerini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesini sağlayacak personelin seçilmesini, eğitilmesini, uluslararası kriterlere ve toplam kalite anlayışına uygun olarak yetiştirilmesini ve hizmet birimlerinde görevlendirilmesini sağlamak" olarak belirlenmiştir.

Enerji Piyasası düzenleme Kurulunun 25.09.2003 tarih ve 213/24 sayılı kararı ile kabul edilen Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Aday Memurları Yetiştirme Yönetmeliği uyarınca 2004 yılında Uzman yardımcısı olarak alınan 18 kişinin Temel Eğitim ve Hazırlayıcı Eğitimleri tamamlanmış olup ve Stajları devam etmektedir.

2004 yılında Enerji Uzman Yardımcısı olarak atananların Öğrenim dallarına göre sayısal dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Öğrenim Dalı	Sayısı
Hukuk	5 Kişi
İktisadi ve İdari Bilimler, İktisat, İşletme, Siyasal Bilgiler	8 Kişi
Mühendislik	5 Kişi

2004 yılı sonu itibarıyla; ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi 259 kadrolu personel istihdam edilmektedir.

2004 yılı sonu itibariyle Kuruma açıktan ve naklen ataması yapılan personelin unvan ve sayısal dağılımı şu şekildedir;

Kadro Unvanları	Sayısı
Grup Başkanı	3
İletişim Görevlisi	2
Büro Görevlisi	4
Şoför	1
TOPLAM	10

Kurumda istihdam edilen personelin cinsiyet ve eğitim durumları aşağıdaki gibidir.

Kadro Unvanları	Sayısı	Öğrenim Durumu				Cinsiyeti	
		İlköğretim	Lise	4 Yıdan Az Süreli Yüksek Öğretim	4 Yıl ve Daha Fazla Süreli Yüksek Öğretim	Kadın	Erkek
Daire Başkanı	9				9	1	8
Başkan Danışmanı	3				3		3
Grup Koordinatörü	1				1		1
Grup Başkanı	29				29	7	22
Enerji Uzmanı	83				83	23	60
Enerji Uzman Yardımcısı	36				36	4	32
Avukat	5				5	4	1
Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanı	1				1		1

Özel Büro Müdürü	1				1		1
Özel Büro Müdür Yardımcısı	4		3		1	2	2
İrtibat Büro M.	1				1		1
Programcı	1				1	1	
Tabip	1				1	1	
Hemşire	1			1		1	
Savunma Uzmanı	1				1		1
İletişim Görevlisi	20		2	7	11	20	
Büro Görevlisi	51	3	12	5	31	15	36
Şoför	11	4	7				11
TOPLAM	259	7	24	13	215	79	180

Kurumun Koruma ve Güvenlik hizmetleri ile temizlik işleri, 2004 yılında ihale yapılarak firmalardan hizmet alımı şeklinde temin edilmiştir. Bu hizmetleri yürütenlerin sayısal dağılımı aşağıdaki gibidir.

Kadro Görev	Sayısı	Kadın	Erkek
Koruma ve Güvenlik	16 Kişi	2 Kişi	14 Kişi
Temizlik	26 Kişi	12 Kişi	14 Kişi

1.5. Fiziksel Koşullar ve Donanım

Kurum merkez hizmet binası, kapalı oda ve açık ofis şeklinde düzenlenmiş ve tam fonksiyonlu ortamda hizmetlerin yürütülmesi sağlanmıştır.

Kurum personelinin bilgilendirilmesi amacıyla; duyuru, bildiri, Ulusal basında yayımlanan Kurum ile ilgili haberler ve basın açıklamaları Kurumun merkez binasında bulunan 417 bilgisayar aracılığıyla (Intranet bağlantısıyla) sunulmaktadır.

Kurum bünyesinde yapılandırılmış güvenli bilgisayar donanım alt yapısı ile her kullanıcıya kişisel çalışma ortamı ve gerekli yazılım desteğiyle hizmet sunulmaktadır. Kuruma gelen ve giden evrakların Kurum içindeki akışları bilgisayar ortamında takip edilmektedir.

Yine, 2 Mbit hız ile bağlanılan Internet aracılığı ile elektronik ortamda çalışılmaktadır. Kurumun www.epdk.org.tr adresinde Elektrik, Doğal Gaz Piyasası ve yeni oluşan Petrol Piyasası ile ilgili Kanun, Bakanlar Kurulu Kararı, Yönetmelikler ve Kurul Kararı şeklindeki düzenlemeler ve kamuoyunu bilgilendirmeye yönelik açıklamalar, yapılan ihalelerin web ortamında canlı olarak yayınlanması ile elektronik iletişime yönelik mail adresleri yer almaktadır.

Devlet ve Üniversite hastanelerinin yanı sıra, anlaşma yapılan özel üniversiteler ile özel sağlık kuruluşları ve resmi kurumların sağlık üniteleri vasıtasıyla Kurul Başkanı ve Üyeleri ile Kurum personeline sağlık hizmeti sağlanmaktadır.

Düzenleyici bir Kuruma uygun olacak kalite ve bu kalitenin sürekliliği için güvenlik, temizlik, bakım onarım ve satın alma gibi hizmetler ihaleler sonucu firmalar ile yapılan idari ve teknik şartnamelere uygun sözleşmeler düzenlenerek yapılmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

ENERJİ PİYASASI

2.1. Elektrik Piyasası

2.1.1. Avrupa Birliği Elektrik Piyasası

Elektrik enerjisi piyasasının serbestleştirilmesine ilişkin olarak birçok ülkede başlatılan çalışmalar, 2003 yılında ABD, İngiltere ve İtalya'da yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yapılan tartışmalar dikkate alınmak suretiyle sürdürülmüştür. Elektrik enerjisi iletim şebekelerinin enterkoneksiyonlarına bağlı olarak ortaya çıkan arıza durumlar, bir taraftan elektrik sisteminin teknik açıdan güçlendirilmesine ilişkin tedbir önerilerini gündeme getirirken, aynı zamanda, piyasaların tasarımının gözden geçirilerek birbirleriyle uyumlarının sağlanmasına ilişkin çalışmaların başlatılmasına yol açmıştır. Bu kapsamda, ABD'de uygulanmaya çalışılan Standart Piyasa Tasarımı yaklaşımı ile Avrupa Birliğince 2003 yılında yayımlanan yeni elektrik direktifi ve özellikle Sınır Ötesi Elektrik Ticaretine İlişkin Yönetmeliğin uygulanması çabaları, elektrik enerjisi piyasaları açısından 2004 yılının en dikkat çekici gelişmeleri olmuştur.

2004 yılında Avrupa Birliği İç Elektrik Piyasasının genişlemesi ve gelişmesi açısından önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Bu dönem zarfında, daha önce Avrupa Birliği İç Elektrik Piyasası ile fiziki enterkoneksiyonları gerçekleştirilmiş olan Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri, 1 Mayıs 2004 tarihinde Avrupa Birliğine üye olmaları ile birlikte, hukuki olarak da Avrupa Birliği İç Elektrik Piyasasına dahil olmuşlardır.

Diğer taraftan, 2004 yılının Ekim ayında, o tarihe kadar birbirleriyle paralel çalışmayan Elektrik İletimi Koordinasyon Birliğinin (UCTE) birinci bölgesi ile ikinci bölgesi arasındaki bağlantı gerçekleştirilerek, bütün Avrupa coğrafyasında paralel çalışan bir elektrik sistemi oluşturulmuştur. Bu gelişme ile komşularımız Bulgaristan ve Yunanistan'ın, Avrupa Birliği İç Elektrik Piyasası ile fiziki bağlantıları gerçekleştirilmiştir. Türkiye'nin, Elektrik İletimi Koordinasyon Birliği sistemi ile paralel çalışmaya başlaması ile Oslo'dan Ankara'ya, Lizbon'dan Sofya'ya kadar entegre bir elektrik enerjisi iletim sistemi kurulmuş olacaktır.

Bu ölçüde geniş bir coğrafyada, elektrik enerjisi iletim sistemlerinin güvenilir bir şekilde işletilmesi ve rekabetin tesis edilmesi önem arz etmektedir. Avrupa Birliğinin 2003/54/EC sayılı Direktifi ve 1228/2003/EC sayılı Yönetmeliği, bir taraftan elektrik enerjisi iletim sistemlerinin entegrasyonu ve güvenilir bir şekilde işletilmesi; diğer taraftan, Avrupa Birliği İç Elektrik Piyasasında rekabetin tesis edilmesinin hukuki çerçevesini oluşturmaktadır.

Avrupa Birliğine üye ülkeler tarafından en geç 1 Temmuz 2004 tarihine kadar iç hukuka uyarlanması gereken 2003/54/EC sayılı Direktif uyarınca, yine aynı tarih itibarıyla mesken aboneleri dışındaki tüm tüketicilerin serbest tüketici olma hakkını elde etmeleri gerekiyordu. Ancak, 2004 yılının Ekim ayında Avrupa Komisyonu tarafından, söz konusu Direktifi iç hukuklarına uyarlamayan Avrupa Birliğine üye 18 devlete "Uyarı Mektubu" gönderilmiştir. 2005 yılının Ocak ayında yayımlanan Kıyaslama Raporuna göre, Direktifin iç hukuka uyarlanmasında konusunda bir gelişme kaydedilmemiştir.

Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan Kıyaslama Raporunda aşağıdaki tespitler yapılmaktadır:

- 5 yılı aşkın bir süreden beri rekabetçi ortam tesis edilmesine rağmen, bir çok ülkede tüketicilerin çok azı tedarikçisini değiştirmiştir.
- Elektrik enerjisi piyasasında rekabetin bir yansıması olarak, elektrik enerjisi fiyatları 1995 yılı düzeyinin altında seyretmekle birlikte, özellikle hammadde fiyatlarındaki artışa bağlı olarak son 18 aylık süre zarfında artış göstermiştir.
- Mevcut altyapının mümkün olan en verimli şekilde kullanılabilmesini teminen, sınır ötesi elektrik alış-verişine ilişkin kuralların iyileştirilmesi çalışmaları sürdürülmelidir.
- Daha önceki Kıyaslama Raporlarında da vurgulandığı gibi, bazı ülkelerde elektrik enerjisi piyasasında kısıtlı sayıda piyasa aktörünün bulunması rekabetin gelişimini olumsuz yönde etkilemekte olup, piyasa yapısına ilişkin esaslı tedbirler alınması gerekmektedir.
- Şebeke işletmeciliği faaliyetinin yasal olarak ayrıştırılması ve buna paralel olarak düzenlemeye tabi üçüncü şahıs erişimi, henüz tatminkar bir düzeye ulaşmamıştır.

➤ Rekabetin gelişiminin önünde en önemli sorunlardan birisi olarak nihai tüketici fiyatlarının düzenlenmesine devam edilmesi ve enerji alım anlaşmalarının varlığı gösterilmektedir.

Yukarıda yapılan tespitler, altyapı sektörlerinin yatırım ihtiyacının karşılanması ve şebekelerin güvenilir bir şekilde işletilmesi bağlamında, rekabetçi elektrik enerjisi piyasası hedefine ulaşılmamasının önemine işaret etmektedir. Bu bağlamda, bağımsız düzenleme kurumları, rekabetin oluşturulması ve şebeke tarifelerinin belirlenmesindeki görevleri ile piyasa tasarımına ilişkin rolleri dikkate alındığında, piyasa gelişiminin şekillendirilmesinde başta gelen aktör konumundadırlar. Bu itibarla, Avrupa Komisyonu, düzenleme kurumlarının kaynaklarının ve yetkinliklerinin güçlendirilmesi gerektiğinin altını çizmektedir.

Avrupa Komisyonu, bağımsız düzenleyici kurumlarına atfetmiş olduğu önemin bir göstergesi olarak 2003/54/EC sayılı Direktif ve 2003/55/EC sayılı Direktifin öngörmüş olduğu Avrupa Elektrik ve Gaz Düzenleyicileri Grubunun, 2003 yılında kurulmasına ön ayak olmuştur. Avrupa Elektrik ve Gaz Düzenleyicileri Grubu, 2004 yılı içerisinde 1228/2003/EC sayılı Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin rehber ilkeler geliştirilmesi üzerinde çalışmıştır. Bu kapsamda, Kısıt Yönetimi, İletim Sistem İşletmecisi Tazmini ve Tarife Uyumlaştırılmasına ilişkin rehber ilkeler oluşturulmuştur.

2.1.2. Güneydoğu Avrupa Bölgesel Enerji Piyasası

Avrupa Birliği, kendi siyasi sınırlarının ötesini de kapsayacak, ortak kurallar ve deneyimlere dayalı daha geniş bir Enerji Topluluğu kurulmasına çalışmaktadır. Ülkemizin de yer aldığı bu süreç, Avrupa Birliği tarafından, rekabetçi ve arz güvenliği sağlanmış bir piyasa hedefi bağlamında, elektrik ve gaz direktiflerinin uygulanması ve elektrik enerjisi piyasasının yeniden yapılandırılmasının önemli araçlarından birisi olarak görülmektedir.

2002 yılında "Bölgesel Elektrik Piyasası" kurulması hedefi ile imzalanan Atina Mutabakat Zaptı, 2003 yılında güncellenerek, sürece doğal gaz da dahil edilmiştir. Siyasi irade beyanı niteliğinde olan Mutabakat Zabıtlarının öngörüsü doğrultusunda, 2004 yılında, yasal bağlayıcılığı olan bir anlaşma hazırlanması süreci başlatılmıştır. Bu kapsamda, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan taslak anlaşma metni üzerinde, bir tarafta Avrupa Birliğini temsilen Avrupa Komisyonu diğer tarafta Atina Sürecine katılan Avrupa Birliğine üye olmayan Güneydoğu Avrupa ülkeleri olmak üzere başlatılan, Enerji Topluluğu kurulmasını öngören anlaşmaya ilişkin müzakereler halen sürdürülmektedir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Atina Süreci kapsamında faaliyet gösteren Düzenleyiciler Çalışma Grubunun çalışmalarına aktif bir şekilde katılmakta olup, 2004 yılında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun liderliğini yürüttüğü özel bir grup marifetiyle, içeriğinde Atina Süreci ülkelerin düzenleyici çerçeveleri ile düzenleme pratiklerinin karşılaştırıldığı kapsamlı bir Düzenleyici Kıyaslama Raporu hazırlanmıştır.

2.1.3. Türkiye'de Elektrik Piyasası

2004 yılında Türkiye toplam elektrik enerjisi üretimi, bir önceki yıla göre % 6,8 oranında artarak 149 milyar 889 milyon kWh olarak gerçekleşmiştir. 2004 yılında Türkiye toplam elektrik enerjisi tüketimi ise bir önceki yıla göre % 5,9 oranında artarak 149 milyar 246 milyon kWh'a ulaşmıştır.

2004 yılında Türkiye, bugüne kadar kaydedilen en yüksek miktarda elektrik enerjisi ihraç etmiştir. 2004 yılında, % 67,5'lik kısmı Irak'a gerçekleştirilen elektrik enerjisi satışlarından oluşmak üzere toplam 1 milyar 107 milyon kWh'lık elektrik enerjisi, Irak'a ve Nahcivan'a ihraç edilmiştir. Elektrik enerjisi ithalatı ise Türkmenistan'dan yapılan 463 milyon kWh'lık elektrik enerjisinden ibarettir.

2004 yılında Türkiye toplam elektrik enerjisi üretiminin % 45,4'lük kısmı kamu mülkiyetindeki üretim tesislerinden sağlanmıştır. Özel sektör üretim tesislerinin 2004 yılında üretime katkıları sırasıyla şöyledir: Yap İşlet modeli kapsamındaki santraller % 26,8; Otoprodüktörler ve otoprodüktör grupları % 13,2; Yap İşlet Devret modeli kapsamındaki santraller % 9,1; üretim lisansı bulunan santraller % 3,0; İşletme Hakkı Devri modeli kapsamındaki santraller % 2,9; ve mobil santraller % 0,9. Üretim lisansı sahibi şirketlerin 2004 yılındaki üretim toplamları 3 milyar 320 milyon kWh'a ulaşmıştır. Özelleştirme programındaki santrallerin 2004 yılı üretimine katkıları ise % 3,7 düzeyindedir.

2004 yılının en yüksek puantı 23.485 MW olarak 15 Aralık Çarşamba günü saat 17.20'de kaydedilmiştir. 2004 yılının en düşük puantı ise 14 Kasım Pazar günü (Ramazan Bayramının ilk günü) saat 18.00'da 12.445 MW olarak gerçekleşmiştir. Yıl içinde kaydedilen en yüksek ve en düşük puant değerleri arasında 10.000 MW'ın üzerinde bir fark oluşmuştur.

2004 yılında Türkiye elektrik enerjisi üretiminin % 69,2'lik kısmı termik santrallerden; % 30,7'lik kısmı hidroelektrik santrallerden ve % 0,1'lik kısmı rüzgar enerjisi santrallerinden sağlanmıştır. 2004 yılında birincil enerji kaynaklarına göre üretim kompozisyonuna bakıldığında; birinci sırada % 43'lük pay ile doğal gaz yakıtlı santrallerin bulunduğu görülmektedir. Doğal gaz yakıtlı santralleri; % 23,2'lik pay ile barajlı hidroelektrik santraller ve % 17,9'luk pay ile linyit yakıtlı termik santraller izlemektedir. Buna göre 2004 yılında Türkiye elektrik üretiminin % 47,4'lük kısmı yerli kaynaklardan sağlanmıştır.

2004 yılı elektrik piyasası reformu açısından önemli kararların alındığı bir yıl olmuştur. 17 Mart 2004 tarihli ve 2004/3 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ekinde kabul edilen Elektrik Piyasası Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesi ile elektrik piyasasında, Elektrik Piyasası Kanunu ile öngörülen hedeflere ulaşılabilmesini teminen gerçekleştirilmesi gereken hususlar bir takvime bağlanmış olup, EPDK belge kapsamında yapılan çalışmalara katkılarını sürdürmektedir.

2.2. Doğal Gaz Piyasası

2.2.1. Türkiye'de Doğal Gaz Piyasası

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte Kanunun uygulanması için ilgili düzenlemelerin yapılmasına Avrupa Birliği doğal gaz direktiflerine uyumlu bir şekilde devam edilmektedir.

Doğal gaz sektörünün rekabete açılmasını sağlayacak yeniden yapılanma çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmıştır. Doğal gaz piyasasına ilişkin olarak, piyasaya giriş, piyasa faaliyeti ve tarifelere ilişkin düzenlemeler yapılmış olup, lisanslar ve sertifikaların verilmesi çalışmalarına ve tarifelerin düzenlenmesine devam edilmektedir.

2004 yılında doğal gaz tüketimi 22.27 milyar metreküp olarak gerçekleşmiştir. Diğer yandan ülkemizde doğal gaz üretimi yapan TPAO, Thrace Basin, Amity Oil gibi toptansatış şirketleri vardır. Bu şirketlerin 2004 yılı toplam doğal gaz üretimi yaklaşık 683 milyon metreküptür.

Doğal gaz kullanımını tüm ülkeye yaygınlaştırmak amacıyla, doğal gaz dağıtım şebekesi bulunmayan şehirlerin şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı ihale çalışmalarına devam edilmiş ve bu şehirlerin bazılarında doğal gaz kullanılmaya başlanmıştır.

Kurumumuzca yapılan doğal gaz dağıtım lisansı ihaleleri ile Kayseri, Konya, Erzurum, Çorlu, Gebze, İnegöl, Çatalca, Bandırma, Balıkesir, Sivas, Kütahya, Ereğli (Konya), Çorum, Kırıkkale-Kırşehir, Samsun, Aksaray, Karadeniz Ereğli-Düzce, Yalova ve Uşak şehirleri için ihaleleri kazanan firmalara lisans verilmiştir. İhale süreci tamamlanan Polatlı, İzmir, Manisa ve Niğde-Nevşehir şehirleri için söz konusu şehirlerde ihaleyi kazanan şirketler lisans alma öncesi işlemlerini tamamlama aşamasındadırlar. İhale ilanına çıkılan ve yeterlilik değerlendirme çalışmaları tamamlanan şehirlerden Bilecik-Bolu, Malatya, Kahramanmaraş, Edirne-Tekirdağ-Kırklareli, Denizli, Gaziantep-Kilis, Karabük-Kastamonu-Çankırı ve Yozgat doğal gaz dağıtım lisans ihalelerinin önümüzdeki beş ay içerisinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Lisans alarak inşaat faaliyetlerine geçilen şehirlerden, Kayseri’de, Konya’da, Erzurum’da, Gebze’de, Kütahya’da, İnegöl’de ve Çorum’da halihazırda, konutlarda doğal gaz kullanılmaktadır.

BOTAŞ iletim şebekesine erişim ve şebeke üzerinden gaz taşınması ile ilgili olarak BOTAŞ tarafından hazırlanan iletim şebekesi işleyiş düzenlemelerine ilişkin esaslar, Kurumumuzca incelenerek onaylanmıştır. Konu düzenlemeler 1.9.2004 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Doğal gaz piyasasında rekabetin oluşturulması ve BOTAŞ’ın piyasa payını azaltma amacıyla doğal gaz ithalat sözleşmelerinin devir ihalelerine BOTAŞ tarafından çıkmış olup, bu ihalelere katılımı ilgili olarak Kurumumuzca yapılacak ithalat lisans yeterliği işlemlerine yönelik düzenlemeler yapılmış ve ithalat yeterlik başvurusunda bulunan şirketlerin inceleme ve değerlendirilme çalışmalarına başlanmıştır.

AVRUPA TOPLULUKLARI KOMİSYONU’nun 6.10.2004 tarih ve SEC(2004) 1201 kodlu Türkiye’nin Katılım Yönünde İlerlemesi Hakkında 2004 Yılı Düzenli Raporunda (COM(2004) 656 final); *“Doğal gaz sektöründe, daha önce BOTAŞ’ın sahibi olduğu ve işlettiği iki dağıtım şirketi Doğal Gaz Piyasası Kanunu uyarınca özelleştirilmiştir. Doğal gaza yeni geçilen çeşitli şehirlerde, doğal gaz dağıtımının özel sektör tarafından yapılmasına devam edilmesi planlanmaktadır. Elektrikte de olduğu gibi, mevzuata ilişkin gelişmelerde, mevcut idari düzenlemelerin iyileştirilmesi esas alınmıştır. Türk doğal gaz piyasasının açılım seviyesi % 80 oranında kalmıştır (serbest müşteriler yılda 1 milyon m³’den fazla tüketimde bulunanlar). Bununla birlikte BOTAŞ, ulusal pazara arz, ticari faaliyetler (uluslararası), taşıma ve depolama konularında tekel durumunu korumaktadır. Bu kapsamda, Doğal Gaz Piyasası Kanunu, 2003 yılından bu yana BOTAŞ’ı, ithalatı yıllık tüketimin % 20’sine düşünceye kadar, doğal gaz alım ve satımına ilişkin mevcut akdi yükümlülüklerini diğer piyasa aktörlerine devretmek (kontrat devri programı) üzere ihaleler düzenlemekle yükümlü kılmaktadır. denilmektedir.*

Enerji arz güvenliğini ve çeşitlendirilmesini sağlamak amacıyla doğal gazın Türkiye’ye ve Türkiye üzerinden Avrupa pazarlarına taşınması konusunda destekleyici çalışmalar sürdürülmektedir.

2.3. Petrol Piyasası

Yasal çerçevesini başta; Petrol Kanunu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanun ile diğer düzenlemelerin oluşturduğu, petrol piyasasındaki faaliyetler, 20/12/2003 tarihi itibarıyla 5015 Petrol Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenmiş bulunmaktadır.

Petrol Piyasası Kanununun getirdiği en önemli değişim: petrolün aranması ve üretimi faaliyetleri ile piyasa faaliyetlerinin birbirinden ayrıştırılması olup, bunun sonucu olarak; piyasa faaliyetlerinin tümüyle rekabete açılması, rekabete açık olan alanlarda ise rekabet düzeyinin artması beklenmektedir. Petrol piyasasında, rekabetçi bir yapının kurulması ile piyasada güven, istikrar, eşitlik, şeffaflık temel ilkelerinin ön plana çıkarılması mümkün olacaktır.

Kanunun uygulanmasında temel hedef, makul olan her türlü beklenti ile riskin sadece "piyasa" ile paylaşılabilirdiği bir ortamın yaratılmasıdır. Başarılı bir piyasa yapısı oluşturulması için; ekonomik alanda kamu müdahalelerinin giderek azaltılması, piyasada mesleki bilginin ve doğru karar verebilme imkan ve kabiliyetinin öneminin artırılması gerekmektedir.

Petrol Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesi sonucu;

- Lisanslı kişiler aracılığı ile petrolün serbest dolaşım olanağı artırılmakta,
- Rafineri, iletim hattı ve benzeri büyük petrol tesislerinin yapım ve işletiminde piyasa koşulları ön plana çıkarılmakta,
- Dağıtım alanı ilk kez yasal güvenceye kavuşturulmakta,
- Piyasada rekabet düzeyini artırıcı, ancak haksız rekabeti önleyici yeni açılımlar getirilmekte,
- TBMM'ce 1989 yılında Kanun hükmü haline getirilmesine rağmen, tamamlayıcı yasal ve yapısal düzenlemelerin yapılamaması nedeniyle günümüzde bile yeterince uygulanamamış olan "petrol fiyatlarının piyasada oluşması" hükmü hayata geçirilmektedir.

Petrol Piyasası Kanunu kapsamında, akaryakıtların piyasaya sunumu için bir dağıtım zinciri oluşturulmaktadır. Buna göre akaryakıtların rafinerilerden çıktığı veya ithalatın yapıldığı gümrük kapısından başlamak üzere, akaryakıtın kimden temin edileceği, kime sunulabileceği hususu ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Yeni dönemde piyasaya sunulan tüm akaryakıtlar, teknik düzenlemelere uygun olarak rafineriler veya dağıtım firmalarınınca piyasaya sunulmaktadır. Tüm akaryakıt istasyonları, akaryakıtlarını bir dağıtım şirketinden temin etmekte ve faaliyetlerini, temsil ettikleri markanın güvencesi altında sürdürmektedirler.

Petrol Piyasası Kanunu ile gelen diğer önemli yenilik; dağıtım payı, bayi karı, navlun, nakliye rayıcı ve benzeri kavramların kamusal alandan çıkarılarak özel hukuk alanına taşınmasıdır. Diğer bir deyişle, petrol fiyatlarının da artık dünya fiyatları baz alınarak, arz ve talebe göre oluşmasıdır. Akaryakıt fiyatlarının serbestleştirilmesi paralelinde, kamuoyunda otomatik fiyatlandırma olarak adlandırılan geçiş dönemi düzenlemeleri de sona ermiştir. Doğal tekel alanı olarak nitelendirilen iletim ve iletim hatları ile bağlantılı depo tesislerine ilişkin hizmet tarifeleri hariç olmak üzere, yeni dönemde petrol piyasasındaki tüm mal ve hizmet fiyatları piyasada teşekkül etmektedir.

Fiyatların serbestleştiği bu dönemde, büyük, küçük tüm şirketlerin bir nevi "tekel malı satıcısı" konumlarından süratle uzaklaşması, daha çok inisiyatif kullanır hale gelmesi

beklenmektedir. Ayrıca, petrolün tedavül imkan ve kabiliyetinin artışı sonucu piyasada; risk yönetimi, vadeli işlem, takas ve benzeri finansal araçların kullanımı da artacaktır.

Petrol Piyasası Kanununun geçiş dönemi olarak öngördüğü ve 20/12/2004 tarihinde dolan bir yıllık sürede; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) tarafından “statü” ve “ön müsaade” verilmiş 21 adet akaryakıt dağıtım ve pazarlama şirketi ile Petrol Kanununa göre verilmiş 4 adet “rafineri belgesi”, 2 adet “boru hatları belgesi” ve 1 adet “Deniz Tankerleri ile Taşıma Belgesi” sahibinin faaliyetlerine devam etmesi mümkün olmuştur. Kanuna göre yapmakta oldukları faaliyetleri lisans almasını gerektiren kişilerden 20/12/2004 tarihi itibarıyla Kurumumuza lisans başvurusu yapmış ve başvuruları reddedilmemiş olanların faaliyetlerine 20/12/2004 tarihinden itibaren 3 ay süreyle devam etme izni verilmiştir.

Petrol piyasasında PİGM verilerine göre rakamsal büyüklüklere bakıldığında;

- 2003 yılında 2,375 milyon ton olan yerli ham petrol üretimi, 2004 yılının ilk 11 ayında 2,087 milyon ton olmuştur,
- Rafinaj kapasitesi, ATAŞ rafinerisinin faaliyetine son vermesi ile 32 milyon ton/yıl'dan 27,6 milyon ton/yıl'a gerilemiştir,
- 2003 yılında 26,488 milyon ton olan rafinerilerde işlenen ham petrol miktarı 2004 yılının ilk 11 ayında 23,853 milyon ton olmuştur,
- 2003 yılında 29,474 milyon ton olan petrol ürünleri sivil tüketimi 2004 yılının ilk 11 ayında 27,381 milyon ton olmuştur,
- 2003 yılında 8,177 milyon ton olan petrol ürünleri ithalatı, 2004 yılının ilk 11 ayında 8,798 milyon ton olmuştur,
- 2003 yılında 3,589 milyon ton olan petrol ürünleri ihracatı, 2004 yılının ilk 11 ayında 3,332 milyon ton olmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FAALİYETLER

3.1. Elektrik Piyasası Faaliyetleri

3.1.1. Düzenlemeler

Rekabete dayalı serbest bir elektrik piyasasının oluşturulabilmesi için TETAŞ'ın piyasadaki hakim durumunun azaltılması, kamu üretim tesislerinin portföy üretim şirketleri olarak yeniden yapılandırılması, yük alma ve yük atma tekliflerinin üretim maliyetleri göz önünde bulundurularak üretim faaliyeti gösteren kamu ve özel sektör tüzel kişileri tarafından verilmesi ve piyasa fiyatı olarak referans alınabilecek sistem dengesizlik fiyatının piyasa katılımcılarının maliyetlerini esas alarak verecekleri yük alma ve yük atma fiyatlarına göre belirlenmesi gerekmektedir. Bu hususlara dayalı ve dengelemeyi de içeren bir mali uzlaştırma sisteminin uygulamaya konulması için en önemli aşamalardan birini teşkil eden dengeleme ve uzlaştırma mekanizmasının hukuki çerçevesini oluşturan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği 3 Kasım 2004 tarihli ve 25632 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bir önceki yıllık faaliyet raporunda, hazırlanması gerektiği belirtilen ikincil mevzuat kapsamında yer alan Elektrik İletim Sistemi Arz Güvenilirliği ve Kalitesi Yönetmeliği 10 Kasım 2004 tarihli ve 25639 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca, 2004 yılının içerisinde piyasa gelişimi ve ihtiyaçları doğrultusunda; Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği, Serbest Tüketici Yönetmeliği, İthalat ve ihracat Yönetmeliği, Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği, Elektrik Piyasasında Kullanılacak Sayaçlar Hakkında Tebliğde değişiklik yapılmıştır.

3.1.2. Lisanslar

Elektrik piyasası faaliyetleri kapsamında lisans verilmesi ve lisans tadili yapılması kapsamında Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği çerçevesinde, Kurumumuza yapılacak lisans başvurularının inceleme ve değerlendirmeye alınması, Kurul kararı ile lisans alması uygun görülen tüzel kişilerin lisanslarının verilmesi, lisansların tadili, süre uzatımı, temliki, sona ermesi ve iptaline ilişkin çalışmaların yürütülmesi, lisans hükümlerinin uygulanmasının Denetim Dairesi Başkanlığı ile işbirliği içerisinde izlenmesi, çalışmaları yürütülmüştür.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna, elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere 2004 yılında 190 adet lisans başvurusu yapılmıştır. Bunlardan 142 adeti üretim lisansı, 40 adeti otoprodüktör lisansı ve 8 adeti ise toptan satış lisansı başvurusudur.

Yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde, 2004 yılında, toplam 636,49 MW güce karşılık gelen 18 adet üretim lisansı ve toplam 26,85 MW güce karşılık gelen 7 adet otoprodüktör lisansı ile 10 adet toptan satış lisansı verilmiştir.

Toplam 590,95 MW gücünde 17 adet üretim lisansı başvurusu ve toplam 14,90 MW gücünde 7 adet otoprodüktör lisansı başvurusu ile 1 adet toptan satış lisansı başvurusunun lisans alması ise Kurul kararı ile uygun bulunmuştur.

49 adet üretim lisansı başvurusu ve 4 adet otoprodüktör lisansı başvurusu henüz başvuru aşamasındadır.

44 adet üretim lisansı başvurusu, 21 adet otoprodüktör lisansı başvurusu ve 1 adet de toptan satış lisansı başvurusu inceleme ve değerlendirme aşamasındadır.

4 adet üretim lisansı başvurusu, 3 adet otoprodüktör lisansı başvurusu ve 4 adet de toptan satış lisansı başvurusu Kurul kararı ile reddedilmiştir. 10 adet üretim lisansı başvurusu, 1 adet otoprodüktör lisansı başvurusu ise iade edilmiştir.

Toptan satış lisansı başvurusu sırasında ya da toptan satış lisansının alınmasını müteakip lisans tadili kapsamında ithalat ve/veya ihracat faaliyetlerinde bulunulmasına yönelik talepler, mevzuat kapsamında ilgili Kurumlardan görüşler alınarak değerlendirilmiştir.

3.1.3. Tarifeler

Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesini teminen, tüketicilerin sisteme getirdikleri maliyetler dikkate alınarak düzenlenen bir fiyatlandırma rejimi öngörülmektedir.

Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler,

- Elektriğin tüketicilere güvenilir, yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde sunulması,
- Eşit taraflar arasında ayırım gözetmeyen bir düzenleme yapılması,

- Gelir düzenlemesi kapsamındaki parametrelerin maliyetleri yansıtan bazda düzenlenmesinin sağlanması,
- Hizmet kalitesi ile iletim ve dağıtımda sunum güvenliği gözetilerek verimliliğin artırılması,
- Verimlilikleri ölçüsünde tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin mali açıdan sürdürülebilirliklerinin sağlanması,
- Artan verimlilik ve rekabet koşullarına bağlı olarak sağlanan faydaların yansıtılmasının sağlanması,
- Faaliyetler arasında çapraz sübvansiyona yer verilmemesi,

ana ilkelerine uymaları kaydıyla, fiyatlandırma metodolojilerini belirlemede serbesttirler.

Kanunun 13 üncü maddesi çerçevesinde hazırlanan ve 11/8/2002 tarihli ve 24843 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliğine göre; iletim bağlantı tarifesi, dağıtım bağlantı tarifesi, iletim tarifesi, dağıtım tarifesi, serbest olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifesi ile Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin toptan satış tarifesi, Kurumumuzun düzenlemesine tabidir.

Elektrik sektörünün kamu ağırlıklı yapısının sürmesi ve Kanunun 13. maddesi uyarınca tüketicilerin desteklenmesine ilişkin bir mekanizmanın tesis edilememiş olması nedeniyle 2004 yılında da rekabet esasına dayalı bir elektrik piyasasının oluşturulması açısından kritik önemi haiz, fiyatların gerçek maliyetleri yansıttığı bir tarife yapısına geçilememiştir.

Bu itibarla, 2004 yılı Tarife uygulamaları da 1 Nisan 2003 tarihinde başlatılan geçiş dönemi uygulamalarının bir devamı niteliğinde gerçekleşmiştir.

3.1.3.1. İletim Tarifesi

Kanunun 2 nci maddesinin (b) bendi ile elektrik enerjisi iletim faaliyetlerini yürütmek görevi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine (TEİAŞ) verilmiştir.

31/12/2003 tarihli ve 264/1 sayılı Kurul Kararı ile o tarihte yürürlükte olan iletim tarifesinin 2004 yılında da uygulanmasına karar verilmiştir.

Ancak, daha sonra TEİAŞ tarafından yeni tarife önerisinin Kurumumuza sunulması üzerine, 9/3/2004 tarihli ve 304 sayılı Kurul Kararı alınarak, 1/4/2004 tarihinden itibaren uygulanacak olan iletim tarifesi (%5 artış ile) onaylanmıştır.

Bu Karar ile, 22 bölge bazında olan iletim tarifesi uygulaması, ithalat ve ihracata uygulanacak fiyatları da içeren bir bölgenin daha eklenmesi ile 23 bölgeye çıkarılmıştır.

3.1.3.2. Dağıtım ve Perakende Satış Tarifeleri

Dağıtım ve perakende satış lisansı sahibi, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) (64 İl + 1 Koordinatörlük) ve 7 Bağlı Ortaklığı tarafından 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren uygulanmak üzere teklif edilen; Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatları, 31/12/2003 tarihli ve 266-273 sayılı Kurul Kararları ile, Perakende Satış Fiyatları ise, 31/12/2003 tarihli ve 274-281 sayılı Kurul Kararları ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu fiyatlarda 2004 yılı içerisinde herhangi bir artış yapılmamıştır.

Yine 2004 yılı içerisinde TEDAŞ, 212 sayılı Kurul Kararı gereği iletim şalt sahalarının orta gerilim baralarına 36 kV ve altındaki gerilim seviyesinden, müstakil fider ile mülkiyeti ve işletmesi kendisine ait hatlarla doğrudan bağlı veya bağlanacak tek bir tüzel kişi durumundaki üretici ve tüketiciler için önermesi gerektiği dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatları ile ilgili çalışmalarını tamamlamış ve tarife önerisinde bulunmuştur. 28/5/2004 tarihli ve 323 sayılı Kurul Kararı ile, 212 sayılı Kurul Kararında belirtilen kullanıcıların yanı sıra, iletim şalt sahalarının orta gerilim baralarına 36 kV ve altındaki gerilim seviyesinden müstakil fiderle dağıtım şirketine ait hatlarla doğrudan bağlı veya bağlanacak tek bir tüzel kişi durumundaki üretici ve tüketiciler ile dağıtım sistemine bağlı üreticilere uygulanacak olan dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatları da onaylanmıştır.

Ayrıca, 21/11/2003 tarihli ve 248/4 sayılı Kurul Kararı ile, iletim sistemine doğrudan bağlı olan ve başka bir tedarikçiden elektrik enerjisi temin edemeyen tüketicilere de elektrik enerjisi satışının, perakende satış lisansı sahibi tüzel kişilerce yapılması onaylanmıştır.

3.1.3.3. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin Toptan Satış Tarifesi

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin (TETAŞ) toptan satış tarifesi belirlenirken satın aldığı elektrik enerjisinin ortalama fiyatının tarifeye yansıtılması ve mali yükümlülüklerini yerine getirebilme kapasitesi esas alınmaktadır.

TETAŞ'ın 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren, toptan satış yaptığı şirketlere ve iletim sistemine doğrudan bağlı tüketicilere uygulayacağı tarifeler ile ilgili 31/12/2003 tarihli ve 282 sayılı Kurul Kararı alınmıştır.

TETAŞ'ın bilahare sunduğu teklifler üzerine, 05/10/2004 tarihli ve 371 sayılı Kurul Kararı alınarak, 1 Ekim 2004 tarihinden itibaren TEDAŞ ve Bağlı Ortaklıklarına uygulanan TETAŞ tarifelerinde %5 civarında, 26/10/2004 tarihli ve 377/40 sayılı Kurul Kararı alınarak, 1 Ekim 2004 tarihinden itibaren iletim sistemine doğrudan bağlı tüketicilere uygulanan TETAŞ tarifelerinde ise %3,5 civarında bir indirim yapılmıştır.

3.1.3.4. Yük Alma ve Yük Atma Fiyatları

Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin 11 inci maddesinin "...TETAŞ'ın, her bir uzlaştırma dönemi için dengelemeye ilişkin yük alma ve yük atma fiyatları; içerisinde bulunulan ayın son günü saat 10:00'dan takip eden ayın son günü saat 10:00'a kadar geçerli olmak üzere, her ayın 20'sine kadar TETAŞ tarafından Kuruma teklif edilir ve her ayın son gününe kadar Kurum tarafından onaylanır. Onaylanan fiyatlar; Kurum, TETAŞ ve TEİAŞ'ın internet sayfasında yayımlanır." hükmü gereği, 2004 yılına ilişkin yük alma ve yük atma fiyatları TETAŞ tarafından aylık olarak Kurumumuza sunulmuş ve 2004 yılında 288, 290, 302, 309, 317, 325, 335, 352, 361, 369, 377 ve 388 sayılı Kurul Kararları alınarak yük alma yük atma fiyatları onaylanmıştır.

Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği kapsamındaki sanal uygulamanın sona ereceği tarihe kadar, ikili anlaşmalar kapsamında oluşan dengesizlikler, Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ uyarınca TETAŞ'ın teklifi üzerine Kurulca belirlenen yük alma-yük atma fiyatları üzerinden uzlaştırılmıştır.

3.1.3.5. Diğer Hususlar

Kurumumuzca onaylanan tarifeler içerisinde yer almayan TRT payı ve enerji fonu gibi tarife dışı unsurların kaldırılması için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulmuş olup, konu yakından takip edilmektedir.

3.1.4. Uygulama Süreci

3.1.4.1. Serbest Tüketici Uygulaması

Elektrik Piyasası Kanununun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendi ve Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliğinin 10 uncu maddesi hükümleri uyarınca alınan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 27/1/2004 tarihli ve 290/17 sayılı kararı ile 2004 yılı için serbest tüketici limiti 7,8 milyon kWh olarak uygulanmıştır. Bu değer, yaklaşık % 30'luk bir piyasa açıklığına karşılık gelmektedir.

3.1.4.2. Mali Uzlaştırma

İkili anlaşmalar kapsamında üretilen ve tüketilen elektrik enerjisinin, gece, gündüz ve puant olmak üzere üç zaman diliminde aylık olarak uzlaştırılmasına ilişkin olarak "Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" 1 Aralık 2003 tarihinden itibaren tüm unsurlarıyla uygulanmaya başlanmıştır. Bu kapsamda; sistemi fiziki olarak dengede tutmak amacı ile yapılan yük alma ve yük atma işlemleri, ay sonunda mali uzlaştırma işlemine tabi tutularak dengesizliğe neden olan taraflara fatura edilmektedir. Faturalandırma işlemi, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) bünyesinde yer alan Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezince (PMUM), Türkiye'de üretilen elektrik enerjisinin büyük bir bölümünü portföyünde bulundurması nedeniyle, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) tarafından aylık bazda Kurumumuza sunulan mali uzlaştırmaya esas yük alma ve yük atma teklifleri üzerinden yapılmaktadır.

Serbest tüketici limitinin 7,8 milyon kWh olarak uygulandığı 2004 yılında Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine tedarikçi tarafında, 2147,6 MW kurulu güce sahip 32 adet otoprodüktör grubu, 2123,5 MW kurulu güce sahip 70 adet otoprodüktör, 564,1 MW kurulu güce sahip 14 adet üretim şirketi ve ayrıca 13 adet toptan satış şirketi olmak üzere toplam 129 adet katılımcı; tüketim tarafında ise, 1003 adet otoprodüktör grubu ortağı, 49 adet otoprodüktör tesisi ve 107 adedi normal ve 542 adedi talep birleştirilmesi suretiyle 649 adet serbest tüketici olmak üzere toplam 1701 adet tüketici kaydı yapılmıştır.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi kayıtlarına göre 2004 yılında;

Otoprodüktörlerin:

- Brüt elektrik enerjisi üretimleri 8 milyar 988 milyon kWh,
- Sisteme verdikleri elektrik enerjisi miktarı 2 milyar 106 milyon kWh,
- Sistemden çektikleri elektrik enerjisi miktarı 1 milyar 312 milyon kWh,
- Otoprodüktör tesislerine verilen elektrik enerjisi miktarı 2 milyar 18 milyon kWh,
- Serbest tüketicilere sattıkları elektrik enerjisi miktarı 131 milyon kWh;

Otoprodüktör gruplarının:

- Brüt elektrik enerjisi üretimleri 12 milyar 675 milyon kWh,
- Sisteme verdikleri elektrik enerjisi miktarı 5 milyar 939 milyon kWh.
- Sistemden çektikleri elektrik enerjisi miktarı 1 milyar 3 milyon kWh,
- Grup ortaklarına sattıkları elektrik enerjisi miktarı 5 milyar 233 milyon kWh,
- Serbest tüketicilere sattıkları elektrik enerjisi miktarı 931 milyon kWh;

olarak gerçekleşmiştir.

3.1.5. Özelleştirmeye İlişkin Çalışmalar

Sektörde kamu ağırlıklı bir yapının devam etmesi, rekabete dayalı serbest bir piyasa oluşumunu yavaşlatmakta olup, buna bağlı olarak ilgili mevzuatın uygulanmasında ve bir bütün olarak reform hedeflerine ulaşılmasında gecikmelere yol açmaktadır. Bu itibarla, önümüzdeki dönemde 4628 sayılı Kanunla uyumlu bir özelleştirmenin gerçekleştirilmesi elektrik enerjisi sektörünün geleceği açısından en kritik husus olarak ortaya çıkmaktadır. Kurumumuz, reform sürecinin en önemli aşamalarından biri olan bu konuya özel bir önem vermektedir.

TEDAŞ, 2 Nisan 2004 tarih ve 2004/22 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınmış olup, söz konusu karar uyarınca, TEDAŞ; satış, kiralama, işletme hakkı devri ve işin gereğine uygun sair hukuki tasarruflar yöntemlerinden biri veya birkaçının birlikte ve/veya ayrı ayrı uygulanması suretiyle özelleştirilecektir. Özelleştirme işlemlerinin 31.12.2006 tarihine kadar tamamlanması planlanmıştır.

3.1.6. Hedefler

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tarafından Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümlerinin sanal olarak uygulanmasına başlanmış olup, Yönetmeliğin mali hükümlerinin uygulanmasına, Strateji Belgesinde öngörülen, Yönetmeliğin uygulanmasına esas işlemlerin tamamlanamaması nedeniyle henüz başlanamamıştır. Halen, Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ çerçevesinde mali uzlaştırma uygulamasına devam edilmektedir. Bu itibarla, Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin mali yükümlülükleri de kapsayacak şekilde uygulanmasına geçilmesi 2005 yılı hedefleri arasında yer almaktadır.

Ayrıca, TEİAŞ Piyasa Mali Uzlaştırma birimine ait giderlerin kullanıcılara yansıtılması amacıyla sanal uygulamanın sona erdiği tarih itibarıyla uygulanacak olan Piyasa İşletim Ücretinin ve Piyasa İşletim Ücretine ait gelirin belirlenmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin mevcut hali, yayımı tarihindeki ölçüm, iletişim ve TEİAŞ'ın yazılım ve donanım altyapısı esas alınarak hazırlanmıştır. Bu nedenle, söz konusu uygulamanın gerektirdiği gelişmiş altyapının oluşturulmasına paralel olarak Yönetmeliğin nihai hale getirilmesine ilişkin tadil çalışmaları TEİAŞ ile işbirliği halinde gerçekleştirilecek olup, mevzuat bütünlüğünün korunması amacıyla başta Şebeke Yönetmeliği olmak üzere ilgili diğer mevzuat hükümlerinde değişiklikler yapılacaktır.

Mali yükümlülüklerin tespitinde önem arz eden teknik altyapının oluşturulmasına ilişkin kuralları belirleyecek olan Elektrik Piyasası Ölçme, İletişim ve Kontrol Altyapısına İlişkin TEİAŞ tarafından hazırlanan taslak düzenleme, Kurumumuza gönderilmiş olup, söz konusu çalışmanın, Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği kapsamındaki gerçek uygulamanın başlamasını takiben piyasa katılımcıları ile ilgili kuruluşların görüş ve önerileri alınmak suretiyle sonuçlandırılması 2005 yılının hedefleri içerisinde yer almaktadır.

Elektrik Piyasası Kanununun öngörmüş olduğu elektrik piyasasının kurulması çalışmaları kapsamında önemli bir yer teşkil eden maliyetleri yansıtan bazda tarifelerin uygulanmasına ilişkin hazırlıklar sürdürülmüş, ancak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun düzenlemesine tabi kuruluşların yeniden yapılanmak suretiyle lisans başvurusunda ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun tarife teklifinde bulunmaması nedeniyle uygulamaya geçilememiştir.

Yüksek Planlama Kurulunun 17 Mart 2004 tarihli ve 2004/3 sayılı kararı eki olan ve içeriğinde elektrik piyasası reformunun bütünsel bir bakış açısıyla uygulanması ve sektörde Elektrik Piyasası Kanununun öngördüğü elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesinde elektrik piyasası reformuyla ilgili tüm tarafların izleyeceği yol haritası bulunan Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesinde (Strateji Belgesi) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun sorumluluğunda olduğu belirtilen konular üzerinde elektrik piyasasına ilişkin meri mevzuat hükümleri çerçevesinde çalışmalar sürdürülmektedir. Strateji Belgesinde öngörülen hedeflere ulaşılabilmesi için hazırlık çalışmaları tamamlanan konuların uygulanmasına esas üretim ve dağıtım tarafındaki yeniden yapılanmanın gerçekleşmesi gerekmektedir. Söz konusu yeniden yapılanmanın gerçekleşmesini takiben, üretim ve dağıtım faaliyetine ilişkin olarak lisansların verilmesi ve düzenlemeye tabi tarifelerin onaylanması Kurumumuzun önümüzdeki dönem uygulamaları içerisinde yer alacaktır.

TEİAŞ tarafından hazırlanan Elektrik Enerjisi Üretim Kapasite Projeksiyonunda, iletim ve dağıtım sistemi yatırımlarında ve tarifelerde esas alınması gereken dağıtım talep tahminlerine ilişkin yürütülen çalışmanın sonucunda yapılacak düzenleme, her bir dağıtım lisansı sahibinin bölgesel talep tahminini belirlerken hangi usul ve esasları dikkate alması gerektiğine dair bir genel çerçeve çizecektir. Elektrik sisteminin bölgesel talep tahminlerine göre şekillenmesi, yatırımcıların karar mekanizmalarında yol gösterici nitelik taşıyacaktır. Söz konusu yönetmeliğin, TEDAŞ'ın aldığı danışmanlık hizmeti kapsamındaki çalışmaların da değerlendirilmesi suretiyle 2005 yılının ilk yarısı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Ülkemizin UCTE kriterleri çerçevesindeki uluslararası enterkoneksiyon bağlantıları dikkate alınarak, ikincil mevzuat çalışmaları içerisinde yer verilen Elektrik Piyasası Sınır Ötesi Elektrik Ticareti Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin, söz konusu fiziksel bağlantı gerçekleştirilmeden önce hazırlanması gerekmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımının yaygınlaştırılması, bu kaynakların güvenilir, ekonomik ve kaliteli biçimde ekonomiye kazandırılması, kaynak çeşitliliğinin artırılması, sera gazı emisyonlarının azaltılması, atıkların değerlendirilmesi, çevrenin korunması ve bu amaçların gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulan imalat sektörünün geliştirilmesini amaçlayan Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun Tasarısının yasalaşması durumunda, Tasarıda öngörülen ikincil mevzuat hazırlanacaktır.

Bağlantı ve Sistem Kullanımı ile ilgili mevzuatın piyasadaki gelişmeler ve diğer mevzuat değişiklikleri paralelinde gözden geçirilmesi, Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinin gelişen şartlar dahilinde oluşturulmuş standartları kapsayacak şekilde tadil edilmesi, dağıtım sisteminde arz güvenilirliği ve kalitesine ilişkin düzenleme yapılması, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 2003/54/EC AB Elektrik Direktifi dikkate alınarak gözden geçirilmesi ve elektrik piyasasındaki fiyat artışlarının tarifelere yansıtılmasına imkan tanıyacak Elektrik Piyasası Endeksinin oluşturulması, 2005 yılı için hedeflenen diğer çalışmalar arasındadır.

Hazırlanması öngörülen ikincil mevzuat ile düzenleme gerektiren hususlar Kurumumuzun İtalya Elektrik ve Gaz Düzenleme Kurumu ile yürüttüğü Eşleştirme Projesi kapsamında yürütülen etkinliklerden elde edilen sonuçlar da dikkate alınmak suretiyle hazırlanacaktır.

3.2. Doğal Gaz Piyasası Faaliyetleri

3.2.1. Düzenlemeler

Doğal Gaz Piyasası ikincil mevzuatı büyük ölçüde tamamlanmıştır. Bununla birlikte gerekli görülen yönetmelik değişiklikleri ve düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

Doğal gaz piyasasının daha verimli bir şekilde işlemlerini ve geliştirilmesini sağlamak üzere, Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin uygulanması esnasında tespit edilen aksaklıkların giderilmesi amacıyla, **Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde** değişiklik yapılmasına ilişkin yönetmelik 21.07.2004 tarihinde 25529 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca, iletim şebekesine yapılacak bağlantılara ilişkin düzenlemeleri kapsayan ve 04.09.2004 tarih ve 25573 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Doğal Gaz İletim Şebekelerine Yapılacak Bağlantılara İlişkin Usul ve Esaslar", daha sonra tüketicilerin iletim şebekesine yapacakları bağlantıya ilişkin taleplerinin daha kısa sürede sonuçlandırılabilmesi, dağıtım lisansı kapsamındaki bir dağıtım bölgesi içinde yer alan tesislere yapılacak bağlantılara ilişkin oluşan problemlerin çözümlenmesi ve organize sanayi bölgeleri içerisinde yer alan tüketicilere ilişkin yeni düzenlemelerin yapılması amacıyla alınan 11.01.2005 tarih ve 419 sayılı Kurul Kararı ile revize edilmiştir.

Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde 18 Şubat 2004 tarihli ve 25377 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile, lisans sahibi dağıtım şirketlerinin;

- İç tesisat ve servis hatları sertifikası alma zorunluluğu olan bir faaliyeti halen yürütmekte olanlarla ilgili 1.1.2004 tarihinden önceki mevcut uygulamalarının 1.7.2004 tarihine kadar devam etmesi,
- Yeni başvuru yapanlar için, ilgili mevzuatın gerektirdiği uygulamalar çerçevesinde, iç tesisat ve servis hatları sertifikası verme işlemlerine başlaması

hükmü getirilmiştir.

Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde 21 Temmuz 2004 tarihli ve 25529 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile;

- Sertifikaların tadili ve vizesine ilişkin hükümler getirilmiştir,

- İç tesisat ve servis hatları sertifikası kapsamındaki faaliyet konuları ayrıştırılmıştır,
- Faaliyet konularına göre başvuru sahiplerince temin edilecek belgeler yeniden belirlenmiş ve düzenlenmiştir.

Doğal Gaz Piyasası Tarifelerine ilişkin olarak, doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren tüzel kişilerin görüş ve önerileri de alınarak aşağıda belirtilen çalışmalar sürdürülmüştür.

- 30.12.2003 tarih ve 25332 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 23.12.2003 tarih ve 260 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2004 – 01.02.2004 tarihleri arasında geçerli olmak üzere; iletim, depolama, taşıma ve Birim Hizmet ve Amortisman bedelleri(BHAB), Doğal gaz toptan satış fiyatı üst sınırları,
- 30.12.2003 tarih ve 25332 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 23.12.2003 tarih ve 261 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2004 tarihinden geçerli olmak üzere; dağıtım şirketlerinin abone ve serbest tüketicilerine uygulayacakları bağlantı ve sayaç bedelleri,
- 29.01.2004 tarih ve 25361 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 27.01.2004 tarih ve 291 no'lu Kurul Kararı ile 01.02.2004 tarihinden geçerli olmak üzere; iletim, depolama, toptan satış, taşıma bedeli, BHAB üst sınırları,
- 12.02.2004 tarih ve 25371 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 10.02.2004 tarih ve 296 no'lu Kurul Kararı ile 12.02.2004 -31.12.2004 tarihleri arasında geçerli olmak üzere; dağıtım şirketlerinin bağlantı, güvence ve sayaç kapama-açma bedelleri,
- 22.07.2004 tarih ve 25530 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 13.07.2004 tarih ve 342 no'lu Kurul Kararı ile 01.08.2004 tarihinden geçerli olmak üzere; BOTAŞ ve diğer toptan satış şirketlerinin Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) satış fiyatı üst sınırları,
- 29.09.2004 tarih ve 25598 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 27.09.2004 tarih ve 368 no'lu Kurul Kararı ile 01.10.2004 tarihinden geçerli olmak üzere taşıma bedeli üst sınırı yeniden,
- 17.10.2004 tarih ve 25616 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 12.10.2004 tarih ve 374 no'lu Kurul Kararı ile 01.11.2004 tarihinden geçerli olmak üzere; dağıtım şirketlerinin İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma işlemleri üst sınırları sayaç çeşitlerine göre,
- 19.10.2004 tarih ve 25675 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 14.12.2004 tarih ve 396 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere, "BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar (ŞİD)" kapsamında iletim ve sevkiyat kontrolüne ait tarifeler,
- 30.12.2004 tarih ve 25686 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 21.12.2004 tarih ve 400 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere LNG toptan satış tarifesi,

- 30.12.2004 tarih ve 25686 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 21.12.2004 tarih ve 401 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere depolama tarifesi,
- 30.12.2004 tarih ve 25686 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 21.12.2004 tarih ve 402 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere doğal gaz piyasası ile ilgili toptan satış tarifesi,
- 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 27.12.2004 tarih ve 407 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere doğal gaz piyasası ile ilgili İç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma işlemleri ile ilgili tarifeler,
- 31.12..2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 27.12.2004 tarih ve 409 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2005 tarihinden 31/03/2005 tarihine kadar geçerli olmak üzere, Doğal gaz piyasası ile ilgili bağlantı tarifeleri,
- 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı 3. Mükerrer Resmi Gazete yayımlanan, 31.12.2004 tarih ve 415 no'lu Kurul Kararı ile 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere doğal gaz piyasası ile ilgili perakende satış tarifesi,

belirlenmiştir.

Ayrıca,

- Dağıtım bölgelerindeki serbest tüketicilere doğal gaz satışı yapmakta olan tedarikçilere uygulanacak taşıma bedelinin belirlenmesine, 19.12.2004 tarih ve 25675 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 14.12.2004 tarih ve 397 no'lu Kurul Kararı ile açıklık getirilmiştir.
- 13.01.2004 tarih ve 25345 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, 08.01.2004 tarih ve 287 no'lu Kurul Kararı ile "2004 yılına ilişkin Ulusal Tüketim Tahmini" 23,2 milyar m³ (246,848 milyar kWh) olarak belirlenmiştir.

Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına ilişkin yönetmelik 1.5.2004 tarihinde 25449 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

06/08/2004 tarih ve 25545 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde** Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile 3/11/ 2002 tarih ve 24925 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapılarak; Yönetmeliğin 4 üncü maddesi "Abone bağlantı bedeli" tanımı, 14 üncü maddesi " Teminat olarak kabul edilecek değerler", 18 inci maddesi "Yatırımın kontrolü, işletmeye alınması ve kabulü", 22 nci maddesi "Lisans alma öncesi işlemler", 36 ncı maddesi "Bağlantı", 37 nci maddesi " İç tesisat onayı ve işletmeye alınması, 38 inci maddesi "Müşteri sözleşmeleri", 39 uncu maddesi " Güvence Bedeli", 40 inci maddesi "Sayaç", 41 inci maddesi "Ölçüm", 42 nci maddesi "Sayacın ölçüm yapmaması veya yanlış ölçüm yapması", 44 üncü maddesi "Hizmetin durdurulması", 45 inci maddesi "Müşteriye yeniden doğal gaz verilmesi", Madde 46 "Müşteri sözleşmesinin sona ermesi", 48 inci maddesi "Tüketimlerin tespit edilmesi, tahakkuk ve faturalandırma", 51 inci maddesi "Eksik veya fazla faturalandırma", 53 üncü maddesi "Usulsüz doğal gaz kullanımı" ve 55 inci maddesi "Dağıtım şirketinin uyacağı usul ve esaslar" olmak üzere toplam 18 madde değiştirilmiş ve aynı Yönetmeliğe Geçici Madde 7 ve Geçici Madde 8 eklenmiştir.

Kaçak ve usulsüz doğal gaz kullanımı durumunda uygulanacak usul ve esaslarda değişiklik yapılmış ve tebliğ Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

BOTAŞ iletim şebekesine erişim ve şebeke üzerinden gaz taşınması ile ilgili olarak BOTAŞ tarafından hazırlanan “İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar” Kurumumuzca incelenmiştir. Düzenlemeler, 22.08.2004 tarih ve 25561 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 17.08.2004 tarih ve 356/20 sayılı Kurul Kararı ile onaylanarak, 1.9.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

BOTAŞ, 4646 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesi uyarınca yapmakla yükümlü olduğu devir ihalelerini 04.11.2004 tarih ve 25633 sayılı Resmi Gazetede ilan etmiştir. Doğal gaz piyasasının rekabete açılması için büyük önem taşıyan ve Kurumumuzca da izlenen bu ihalelere, ithalat lisans yeterlik sahibi şirketler katılabilmektedir. Bu nedenle, Kurumumuza yapılacak ithalat lisans yeterlik başvuruları ile ilgili düzenleme, 19.11.2004 tarih ve 25645 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 09.11.2004 tarih ve 384 sayılı Kurul Kararı ile yapılmıştır. İhale neticesi Kurumumuza yapılacak ithalat lisans başvuruları da aynı Kurul Kararı ile düzenlenmiştir.

Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliği gereğince Depolama lisansı sahipleri tarafından hazırlanan “Temel Kullanım Usul ve Esasları”a ilişkin çalışmalar yapılmıştır.

3.2.2. Lisanslar

Doğal gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere lisans almak için Kuruma başvuran şirketlerin incelenmesi sürdürülmüş, başvuru yapan şirketlerin başvuruları Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği çerçevesinde incelenmiş ve uygun bulunanlara lisansları verilmiştir.

2004 yılı içerisinde 1 İhracat, 5 Toptan satış, 4 LNG iletim, 1 CNG iletim, 6 CNG Satış, 18 Dağıtım olmak üzere toplam 35 adet lisans verilmiştir.

Böylece 2004 yılına kadar verilen lisansların toplamı 71 olmuştur. Bu lisansların dağılımı ise 1 ihracat, 9 ithalat, 3 depolama, 9 toptan satış, 1 iletim, 6 LNG iletim, 2 CNG iletim, 14 CNG satış ve 26 dağıtım şeklindedir.

2004 yılında lisans alan şirketlerden ihracat lisansı alan BOTAŞ ve dağıtım lisansı alan İGDAŞ dışında tümü özel sektör şirkettir.

Bunların yanı sıra özetle;

- BOTAŞ’ın 2004 yılı yatırım programı ve yatırım programında yapılan değişiklikler onaylanmış,
- Yürürlükte olan lisanslar gerektiğinde mevzuat hükümleri doğrultusunda tadil edilmiş,
- Serbest tüketici limitleri yeniden belirlenmiş,
- Doğal gaz şebekelerine yapılacak bağlantılar kapsamında lisans sahibi şirketlerden ve tüketicilerden gelen talepler incelenerek sonuçlandırılmış ve ihtilafların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılmış,

- Toptan satış lisansı sahibi üretim şirketlerinin, ürettiği ve toptan satış lisansı sahibi diğer üretim şirketlerinden satın aldığı doğal gazın dolaysız hat ile iletilmesi ve serbest tüketicilere satışı amacıyla yapılacak olan dolaysız hatlara ilişkin inceleme ve değerlendirme çalışmaları yapılarak çalışmalar, Kurula sunulmuştur.

3.2.3. Tarifeler

2004 yılında, piyasada rekabetin oluşumunu destekleyecek nitelikte tarifeler düzenlenmiştir. Aynı ilkeler çerçevesinde, 2005 yılı tarifelerine ilişkin çalışmalar yürütülmüş özellikle iletim tarifesi konusunda, İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerinin Kurulumuz tarafından onaylanmasını müteakip, 2005 yılı iletim tarifeleri hazırlanmıştır.

Tarife tekliflerinin değerlendirilmesi ve etkin bir tarife izleme altyapısı oluşturulması amacıyla: Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.(BOTAŞ), LNG toptan satış şirketleri ve şehir içi doğal gaz dağıtım şirketlerinin bilanço ve gelir tablosu ile diğer mali ve teknik bilgileri, geçmiş yıllara ilişkin gerçekleşen, cari yıla ait gerçekleşme tahmini ve 2005 yılına ilişkin projeksiyon açıklamalarıyla temin edilerek düzenli bir veri akışı sağlanmıştır.

Ayrıştırılmış tarifelerin belirlenmesi ve işletme performansının etkin biçimde izlenmesi amacıyla, BOTAŞ ve şehir içi doğal gaz dağıtım şirketlerinin piyasa faaliyetleri ve bunların alt faaliyetleri ile diğer faaliyetler bazında muhasebe ayrışmalarını yapma çalışmalarını tamamlamaları zorunluluğu bulunduğundan, bu sonuca yönelik bilgiler ilgili şirketlerden istenilmiş ve değerlendirilmiştir. Gerek tarife düzenlemelerinde şeffaflığın sağlanması, gerekse tarifelerdeki fiyatların tarafsız kriterlere bağlanması amacıyla formüllere dayalı bir metodoloji ile fiyatlandırma ve fiyatların üst sınır değişimi sistemi uygulanmıştır. Bu kapsamda piyasada faaliyet gösteren şirketlerin tarifeleri, üst sınır ve uygulamaları ayrımla izlenmiştir.

3.2.4. İhaleler

2004 yılı içerisinde toplam 14 adet dağıtım bölgesi için ihale ilanına çıkmıştır. İhale ilanına çıkılan dağıtım bölgeleri Yalova, Uşak, Polatlı, İzmir, Manisa, Niğde – Nevşehir, Bilecik-Bolu, Malatya, K.Maraş, Edirne-Kırklareli-Tekirdağ, Denizli, Karabük-Kastamonu-Çankırı, Yozgat, Şanlıurfa'dır.

Aralık 2004 sonu itibariyle, Kırıkkale-Kırşehir, Samsun, Aksaray, Karadeniz Ereğli-Düzce, Gemlik, Yalova, Uşak ihaleleri tamamlanmış; Çanakkale Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhalesi ertelenmiştir. Geri kalan ihalelerin gerçekleştirilmesi çalışmalarına hızla devam edilmektedir.

Gerçekleşen Erzurum, Gebze, İnegöl, Kütahya, Çatalca, Çorlu, Çorum, Bandırma, Balıkesir, Sivas, Aksaray, Kırıkkale-Kırşehir, Konya Ereğli, Samsun, Karadeniz Ereğli-Düzce, Gemlik, Yalova Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhaleleri ile ilgili işlemler tamamlanmış ve Doğal Gaz Dağıtım Lisansları ilgili şirketlere verilmiştir.

Mevcut doğal gaz dağıtım şirketlerinden İGDAŞ'a Doğal Gaz Dağıtım Lisansı 17.02.2004 tarihinde verilmiştir.

5216 sayılı "Büyükşehir Belediyesi Kanunu" amir hükümleri çerçevesinde İGDAŞ ve İZGAZ'ın dağıtım bölgesi sınırları il sınırlarını, EGO'nun sınırları ise belirlenen yeni mücavir alan sınırlarını kapsayacak şekilde lisansları tadil edilmiştir.

3.2.5. Sertifikalar

1 Ocak – 31 Aralık 2004 tarihleri arasında Kurumumuzca 300 adet yapım ve hizmet sertifikası verilmiştir. Kurumun 2004 yılı sonuna kadar vermiş olduğu toplam sertifika sayısı 544'e ulaşmıştır.

Lisans alan doğal gaz dağıtım şirketleri Kurumumuzca yapılan düzenlemeler doğrultusunda, 2004 yılının ikinci yarısından itibaren İç tesisat ve servis hatları sertifikası vermeye başlamışlardır. İç tesisat yapım, bakım ve onarım faaliyetini gerçekleştirecek firmaların sertifika alabilmeleri için; cana, mala ve çevreye zarar vermemesi, öngörülen standartlara göre, emniyet ve teknik gereklere uygun hareket etmelerini sağlamak üzere doğal gaz iç tesisat yetkili mühendis belgesi sahibi makine mühendisi, Kaynakçı ustalık belgesi ve Doğalgaz ve Sıhhi Tesisatçı ustalık belgesi sahibi personel çalıştırma zorunluluğu getirilmiştir.

3.2.6. Uluslararası İlişkiler

ECSEE (Güneydoğu Avrupa Enerji Topluluğu) kapsamında yürütülen enerji faaliyetleri kapsamında her yıl iki defa Atina/Yunanistan'da gerçekleştirilen Atina Forumu çerçevesinde bölge ülkelerindeki elektrik ve doğal gaz faaliyetleri hakkında kapsamlı toplantılar gerçekleştirilmiştir. Ancak, elektrik faaliyetleri ile doğal gaz faaliyetlerinin birbirlerinden ayrıştırılması ve doğal gaz faaliyetlerine ilişkin hususların ayrı bir forumda daha geniş çerçevede ele alınması gereği Avrupa Komisyonu'na bildirilmiştir. Avrupa Komisyonu yaptığı değerlendirme çerçevesinde, doğal gaz ile ilgili toplantıların İstanbul'da, İstanbul Forum adı altında yapılmasını kararlaştırmıştır.

ECSEE kapsamında Raportörlüğü Kurumumuza verilen "Güneydoğu Avrupa Bölgesel Doğal Gaz Raporu" sonuçlandırılmış ve Şubat 2005 tarihinde Roma/İtalya'da gerçekleştirilen Çalışma Grubu toplantısında ele alınmış ve kabul edilmiştir. Bu çerçevede Raporun CEER (Avrupa Enerji Düzenleyicileri Birliği) 2005 Mart ayı Genel Kurulunda ele alınması ve onaylanmasını müteakip yayınlanması planlanmaktadır.

Nabucco projesi ile ilgili olarak, Avrupa Birliği Doğal Gaz Direktifi kapsamında, söz konusu şirket tarafından istenen muafiyet alma hususuna ilişkin olarak, ilgili ülke Düzenleyici Kurumları ve Avrupa Komisyonu nezdinde toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede, ilgili ülkelerin Düzenleyici Kurumlarının söz konusu boru hattı çerçevesinde ortak hareket etme ve ortak bir yol bulma arayışlarına ilişkin görüşmeler devam etmektedir. Ayrıca bu hususta bir Niyet Mektubu (Letter of Intend) taslağı hazırlanmıştır.

ERGEG (Avrupa Doğal Gaz ve Elektrik Düzenleyicileri Grubu) alt komitelerinde görev alınarak, Avrupa Birliği Mevzuat gelişmelerine katkı sağlanmış, Avrupa Birliği doğal gaz mevzuatı ile ilgili gelişmeler takip edilmiştir.

Ayrıca bir çok uluslararası forum (Madrid Forum gibi), sempozyum, konferans ve toplantılarda Kurumumuz faaliyetleri ve Avrupa Birliği ile uyum içinde olan mevzuatımız tanıtılmış ve doğal gaz konusuyla ilgili uluslararası gelişmeler izlenmiştir.

Dünya Bankası'nın Türkiye doğal gaz sektörü ile ilgili yaptığı çalışmalara katkı sağlanmıştır.

3.2.7. HEDEFLER

3.2.7.1. Dünya

Uluslararası Enerji Ajansı yayını olan “Dünya Enerji Görünümü 2004” isimli kitaba göre, Dünyadaki doğal gaz kullanımının 2030 yılına kadar yaklaşık iki katına çıkması beklenmektedir. Bu artışın en büyük nedeni elektrik üretiminde doğal gaz kullanımınıdır. Yıllık %2,3 olan artış oranı geçmişte olduğundan daha düşüktür. En hızlı talep artışının Afrika, Latin Amerika ve gelişmekte olan Asya’da gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Yine de, talepteki hacimsel artış Kuzey Amerika ve Avrupa OECD ülkelerinin gelişmiş piyasalarında ve geçiş ekonomilerinde daha büyük olacaktır.

Doğal gaz piyasasının önemli yeni oyuncularını olarak, geleneksel piyasalardan uzakta bulunan rezervlerden yararlanmak üzere yeni LNG tesisleri ortaya çıkacaktır.

Küresel talepteki tahmini artış, gaz kaynaklarından kolayca karşılanabilmektedir. Kanıtlanmış rezervler 1970’lerden beri üretimin çok üzerindedir ve üretimin bu günkü hızda sürmesi halinde 66 yıllık üretime eşdeğer rezerv mevcuttur. Üretim en fazla, dünyadaki kanıtlanmış rezervlerin çoğunluğuna sahip olan Rusya’da ve Orta Doğu’da artacaktır. Bu bölgelerdeki üretim artışından elde edilen ürünün çoğunluğu, yerel üretimin talebin gerisinde kalacağı Kuzey Amerika, Avrupa ve Asya’ya ihraç edilecektir.

Bölgeler arası gaz ticareti, 2030 yılına kadar üç katına çıkacaktır. Küresel ticaretteki artışın büyük bölümünü sıvılaştırılmış doğal gaz ticareti oluşturacaktır. LNG birim maliyetlerinin arz zinciri boyunca düşmeye devam etmesi beklenmektedir. Şu anda toplam gaz ticaretinin %30’unu oluşturan LNG ticareti 2030 yılına kadar toplam uluslararası ticaretin yarısından fazlasını oluşturacaktır. OPEC ülkeleri LNG arzını kontrol etmeye devam edeceklerdir.

Gaz altyapısı toplam yatırım ihtiyacı 2030 yılına kadar, yılda 100 milyar ABD doları olmak üzere, 2,7 trilyon ABD dolarına ulaşacaktır. Bu tutarın yarısından fazlası arama ve üretim işlerine harcanacaktır.

Avrupa Birliğinde nihai hedef olan tek pazarın oluşturulmasına ilişkin çalışmalara devam edilmektedir. Bu çerçevede sisteme üçüncü tarafların erişimi ve tarife yönteminin sınırlararası ticaretini kolaylaştıracak şekilde oluşturulması faaliyetlerine devam edilecektir.

3.2.7.2. Türkiye

Doğal gaz piyasasında temel hedef, doğal gaz piyasasında rekabet ortamının oluşturulmasıdır. Bu amaçla daha önce başlanılan bütün çalışmaların hızlı bir şekilde uygulama ve sonuçlandırılmasına gayret gösterilecektir. Doğal gaz ile ilgili serbest piyasa düzenine geçilebilmesi amacıyla gerekli alt yapı çalışmaları sürdürülecektir.

4646 sayılı Kanununun Geçici 2 nci maddesi ile BOTAŞ, yıllık ithalatı ulusal tüketimin yüzde yirmisine inene kadar ve 2009 yılını geçmemek üzere, doğal gaz alım sözleşmelerinin devri için ihale yapmak ve devirleri gerçekleştirmekle yükümlüdür. Doğal gaz piyasasının rekabete açılması açısından önem taşıyan bu ihale ve devirler, BOTAŞ Kanunuyla kendisine verilen görevi tamamlayana kadar Kurumumuzca izlenecektir.

Piyasaların rekabete açılmasının önündeki en önemli engeli ortadan kaldıracak olan doğal gaz alım sözleşmeleri devir ihalelerinden birincisinin 2005 yılı içerisinde

tamamlanması beklenmektedir. İhaleler sonucu piyasaya yeni tedarikçilerin katılımıyla tüketiciler Kanunda öngörüldüğü şekilde serbestçe tedarikçilerini seçme imkanına sahip olacaklardır. Piyasada tedarikçi sayısının artmasıyla doğal gaz piyasasında rekabet koşullarının oluşturulmasında önemli bir mesafe katedilmiş olacaktır.

Diğer yandan devir yoluyla piyasaya girecek şirketlerin rekabet edebilmesi için doğal gaz şebekelerine erişimlerinin sağlanması gereklidir. 22 Ağustos 2004 tarih ve 25561 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.08.2004 tarih ve 356/20 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan "BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar" ile üçüncü tarafların şebekeye erişimi düzenlenmiştir. Ancak bu düzenlemeler rekabet açısından büyük önem taşıdığından, düzenlemelerin uygulamaları da Kurumumuzca izlenecektir.

Piyasaya girecek şirketlerin hizmet alacakları tesisler arasında depolama tesisleri de bulunduğundan, depolama lisansı sahiplerince hazırlanan depolama tesisleri temel kullanım usul ve esasları Kurumumuzca incelenerek, nihai hale getirilecektir.

Doğal gaz kullanımının yaygınlaştırılması için doğal gaz dağıtım lisansı ihalelerine devam edilecektir. 31 Aralık 2005 tarihine kadar yaklaşık toplam 19 adet ihale tamamlanacaktır. (Polatlı, İzmir, Manisa, Niğde – Nevşehir, Bilecik-Bolu, Edirne-Kırklareli-Tekirdağ, Malatya, K.Maraş,Gaziantep, Denizli, Karabük-Kastamonu-Çankırı, Yozgat, Şanlıurfa, Amasya-Tokat, Afyon, İsparta-Burdur, Adana, Antalya, Osmaniye-İskenderun,)

2005 yılı içerisinde toplam yaklaşık 16 adet dağıtım bölgesi için ihale ilanına çıkılacaktır. İhale ilanına çıkılacak dağıtım bölgeleri, Adana, Osmaniye-İskenderun, Isparta-Burdur, Aydın, Afyon, Mersin, Antalya, Karaman, Kars, Rize, Trabzon, Amasya-Tokat, Giresun, Erzincan, Karaman, Diyarbakır, Elazığ'dır.

31Aralık 2005 tarihine kadar yaklaşık toplam 15 adet Doğal Gaz Dağıtım Lisansları ilgili şirketlere verilecektir.

Doğal gaz piyasası tarife çalışmaları, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin görüş ve önerileri de dikkate alınarak, doğal gaz ve buna bağlı hizmet fiyatlarının faaliyetler arasında çapraz sübvansiyona izin vermeyecek şekilde, şeffaf ve rekabetçi piyasa yapısının oluşturulmasına yönelik olarak sürdürülecektir.

2005 yılı için ulusal doğal gaz tüketimi tahmini 25,8 milyar metreküp (274,512 milyar kWh) olarak tahmin edilmiştir. "2005 yılı Ulusal Tüketim Tahmini" çalışmalarında üretim şirketlerinin üretim miktarları, BOTAŞ ve dağıtım şirketlerinin satış miktarları, doğal gaz yakıtlı güç santrallerinin yıllık doğal gaz tüketim miktarları da dikkate alınmıştır.

Doğal gaz sisteminin ayrılmaz bir parçası olan yer altı depolama hususu günümüzdeki gaz piyasasının temel unsurlarından biri olduğu için konu ile ilgili çalışmalara önem verilmektedir. Bu kapsamda Kuzey Marmara Doğal Gaz Yer altı Depolama Projesi TPAO tarafından geliştirilmekte olup, projenin tamamlanması ile ulusal iletim sistemimizin en önemli unsurlarından biri daha hayatiyet kazanmış olacaktır.

Güneydoğu Avrupa Enerji Anlaşması'nın (Energy Treaty) 2005 yılı içerisinde imzalanarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Söz konusu Anlaşmanın bir tarafı olarak, Türkiye, öncelikle ilgili mevzuatımızın Avrupa Birliği mevzuatına uyumlaştırma çalışmaları çerçevesinde ve bölgesel bir enerji piyasasının oluşturulması kapsamında çalışmalarına devam etmektedir.

Türkiye'nin mevcut mevzuatı ile uygulamalarının bir çok Avrupa Birliği üyesi ülkenin ilerisindedir. Planlanan hedeflere ulaşıldığında Türkiye doğal gaz piyasası Avrupa'nın en gelişmiş piyasalarından birisi olarak yerini alacak ve örnek ülke olarak gösterilecektir. Bu çerçevede halihazırda çıkarılan mevzuat ve uygulamalar Avrupa Komisyonunca takdir edilmekte ve örnek olarak gösterilmektedir.

3.3. PETROL PİYASASI FAALİYETLERİ

3.3.1. Düzenlemeler

2004 yılı içerisinde petrol piyasasına ilişkin ikincil mevzuat kapsamında, 4 adet yönetmelik yayımlanmıştır. Ayrıca petrol piyasasına ilişkin uygulamalarda gerekli olan "Katılma payı", "Lisans alma bedeli" ve "Petrol Piyasasında Lisans Başvurusu ve Bildirim Açıklamaları" ile ilgili Kurul Kararları alınmış, "Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ" yayımlanmıştır.

Düzenleme çalışmaları sırasında piyasa tarafları ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinin alınması ilke edinilmiş, bu çerçevede kamuoyu zamanında bilgilendirilmiş, gelen görüşler değerlendirmeye alınmış ve aktif katılımın sağlanabilmesi için çalıştaylar düzenlenmiştir.

2004 yılında aşağıdaki yönetmelikler yayımlanmıştır:

- Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği 17/6/2004 tarihli ve 25495 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu yönetmelik; Kurumun petrol piyasasında lisans işlemlerine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarını, lisanslarda yer alması gereken hususları, lisans sahiplerinin hak ve yükümlülüklerini, lisans başvuru, inceleme, değerlendirme, sonuçlandırma işlemlerini, bildirim ve kayıt düzenine ilişkin usul ve esasları, kamulaştırma, piyasalara müdahale ve mali hükümler ile geçiş dönemini düzenlemektedir.
- Petrol Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, 17/7/2004 tarihli ve 25525 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu yönetmelik; onaya tabi tarifelere ilişkin başvuru, inceleme-değerlendirme ve onayı, tarifelendirmeye esas fiyatlandırma yöntemini, tarife değişikliğini, bildirim ve ilana tabi tarifeleri, yerli üretim ham petrol fiyatına ilişkin uyumsuzlukları, piyasaya müdahale ile geçiş dönemini düzenlemektedir.
- Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik, 10/9/2004 tarihli ve 25579 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu yönetmelik; standartları ve teknik düzenlemeleri, ölçüm birimlerini, teknik kriterlerden doğan yükümlülükleri, harmanlama ve katkılama, akaryakıt üretimini, analiz raporlarını, laboratuvarları, ölçüm ve ayarları, mecra ve emniyet şeridini, personel vasıfları ile eğitimi, acil durumda müdahale ile geçiş dönemini düzenlemektedir.
- Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 17/11/2004 tarihli ve 25643 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu yönetmelik; ulusal marker teminini, marker eklenecek akaryakıt türlerini, markerin temini, stoklanması, talebi ve teslimini, markerin eklenmesini, yükümlülükleri, marker bedelini, marker kontrolü ile geçiş dönemini düzenlemektedir.

3.3.2. Lisanslar

Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin yayımlanması ile birlikte, lisans başvurularına ilişkin prosedür, dilekçe formu ve ekleri, bedeller ile başvuru takvimi açıklanarak 1 Temmuz 2004 itibariyle başvurular kabul edilmeye ve değerlendirilmeye başlanmıştır. 31/12/2004 tarihi itibariyle; 7 rafinerici, 60 depolama, 7 iletim, 24 ihrakiye teslimi, 61 dağıtıcı, 305 taşıma, 186 madeni yağ, 13.075 bayilik, 5 işleme ve 88 serbest kullanıcı olmak üzere toplam 13.818 lisans başvurusu yapılmış ve 7 dağıtıcı, 1 madeni yağ, 11 taşıma, 1 depolama, 6 serbest kullanıcı ve 491 adet bayi olmak üzere toplam 517 kişiye lisans verilmiştir. Halen başvuruların alınmasına ve değerlendirilmesine ilişkin işlemlere devam edilmektedir.

3.3.3. Tarifeler

Petrol Piyasası Kanunu ve buna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelere göre, petrol piyasasındaki tüm mal ve hizmetlerin, lisans sahipleri tarafından hazırlanacak olan tarifelere tabi olması öngörülmektedir. Doğal tekel alanı olarak nitelendirebileceğimiz iletim ve iletim hatları ile bağlantılı depo tesislerine ilişkin hizmet tarifeleri hariç olmak üzere, yeni dönemde petrol piyasasındaki tüm mal ve hizmet fiyatları piyasada teşekkül edecektir.

Petrol piyasasında 3 tür tarife bulunmaktadır. Bunlar;

- Onaya tabi tarifeler; Kurum tarafından onaylanan iletim ve iletim hatları ile bağlantılı depo tesislerine ilişkin hizmet tarifeleri,
- Bildirime tabi tarifeler; Kuruma bildirim yükümlülüğü bulunan, rafinerici, dağıtıcı, işleme ve iletim hatları ile bağlantılı olmayan depo tesislerine ilişkin tarifeler,
- İlan tabi tarifeler; bayilik lisansı sahipleri tarafından akaryakıt istasyonlarında görünür şekilde yerleştirilmiş panolarda tavan fiyat olarak ilan edilen tarifelerdir.

Onaya tabi tarifeler, lisans başvuruları ile birlikte Kuruma sunulmakta, lisans verilmesi ile birlikte tarifeler de onaylanmaktadır. Bu şekilde onaylanan tarifeler cari yılın 31 Aralık tarihine kadar geçerli olacak, takip eden yıllar için tarife önerileri her yıl Ekim ayının sonuna kadar Kuruma sunulacaktır.

Petrol Piyasası Tarifeler Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesi gereği tavan fiyat tarifelerini Kurumumuza bildirmekle yükümlü lisans sahiplerinin yanı sıra, faaliyetlerini;

- 6326 sayılı Petrol Kanununa göre belge sahibi,
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yapılan düzenlemelere istinaden faaliyetlerine izin verilen akaryakıt dağıtım ve pazarlama kuruluşu,

olarak sürdüren kişilerden, 20/12/2004 tarihine kadar Kurumumuza lisans başvurusunda bulunanlar da (rafinaj ve dağıtım faaliyetini sürdüren kişiler), geçiş dönemi için tarife bildirim yükümlülüğü kapsamına alınmıştır.

Buna göre piyasada rafinaj ve akaryakıt dağıtımını yapmayı sürdüren kişilerin, 1/1/2005 tarihinde uygulayacakları tavan fiyatları 28/12/2004 tarihine kadar Kuruma bildirmeleri istenmiştir.

Yerli ham petrol için fiyat oluşumu Petrol Piyasası Kanununda düzenlenmiş bulunmaktadır. Bu hesaplamalara esas olan unsurların uygulanmasında ortaya çıkabilecek sorunların değerlendirilmesinde ve çözümünde Kurul yetkili bulunmaktadır. Yıl içinde yerli ham petrol fiyat oluşumu konusunda bir şikayet Kurumumuza intikal etmiş olup, dosya üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

3.3.4. Hedefler

Petrol piyasası ilişkin düzenlemelerdeki esas amaç; “*yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temin olunan petrolün doğrudan veya işlenerek güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde kullanıcılara sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin şeffaf, eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi için yönlendirme, gözetim ve denetim faaliyetlerinin*” gerçekleştirilmesidir.

Kanunun gerekçesinde yer alan hedefler;

- İdarî yapılanmada, hızlı ve düzenli karar almak, düzenleme yapmak, etkin denetimde bulunmak, önlem almak suretiyle düzenli işleyen bir piyasa oluşturulması,
- Piyasalarda rekabet ortamının geliştirilmesine ve kaliteli ürün sunumuna yönelik tedbirler geliştirilerek, haksız rekabetin önlenmesi,
- 1989 yılında yapılan kanun değişikliği ile düzenlendiği halde henüz tam olarak uygulanamayan petrol fiyatlarının serbestçe tespiti hükmünün hayata geçirilmesi,
- Ham petrol ve petrol ürünü ithalatında, rafinericiler dışında kalan kişiler için aranan uygunluk belgesi sisteminin kaldırılması ve Kanunla hak tanınan tüm kişilerin yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan petrol temininin serbestleştirilmesi,
- Petrolde arz güvenliği sağlamak ve uluslararası anlaşmalar gereği üstlenilen taahhütlerin ifası amaçlarıyla, Ulusal Petrol Stoğu Sisteminin oluşturulması,

olarak açıklanmış olup, bu kapsamda, daha önce başlatılan çalışmalar sürdürülerek sonuçlarının alınmasına çalışılacaktır.

Petrol piyasasında aşağıdaki işler programlanmış bulunmaktadır:

1- Düzenleme çalışmaları;

- a) Petrol Piyasasında Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Yönetmeliğin yayımlanması sonrası; piyasaların sağlıklı ve tarafsız bilgilendirilmesi suretiyle, kötü niyetli spekülasyon hareketlerin önlenmesine yönelik olarak, bilgilerin toplanması, derlenmesi ile ilgililere ve kamuoyuna sunumuna ilişkin çalışmaların başlatılması,
- b) Petrol Piyasasında Sigorta Yükümlülükleri Hakkında Tebliğ'in yayımlanması,
- c) Akaryakıt Dışı Ürün İthalatı Tebliği'nin yayımlanması,
- d) Petrol ve madeni yağların resmi isimlendirilmesine ilişkin Kurul kararı alınması.

2- Lisanslandırma çalışmaları; alınan 13551 başvurunun, inceleme ve değerlendirme çalışmaları sürdürülmektedir. Lisanssız kişilerin 20/3/2005 tarihinden sonra çalışması mümkün olmayacağından, lisanslandırma çalışmalarının anılan tarihten önce tamamlanmasına çalışılmaktadır.

3 - Uygunluk değerlendirme ve piyasa gözetim ve denetim çalışmaları;

- a) Ulusal Marker İhalesi: Yeterlilik tespiti ile ilgili olarak, isteklilere çağrı yapılmış olup, ihalenin tamamlanarak uygulamaya geçilmesi öngörülmektedir.

b) Numune Toplama Hizmetleri: Bu konuda çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile görüşmeler sürdürülmekte olup, nihai karar alınacaktır.

c) Numune Ulaştırma Hizmetleri: Alınan numunelerin akredite laboratuvarlara ulaştırılması için çeşitli kargo firmaları nezdinde çalışmalar yapılmakta olup, nihai karar alınacaktır.

d) Laboratuvar Muayene Hizmetleri: Akredite laboratuvarlarla sözleşme yapılması için çalışmalar sürdürülmektedir.

e) Gümrük Mevzuatının Uyumlaştırılması: Analiz raporlarının uygulamaya konulması, ithalatta istenecek bilgi ve belgelerde EPDK ve Gümrük Mevzuatının uyumlaştırılması ve özellikle akaryakıtların resmi isimlendirilmesi konusunda çalışmaların sürdürülmesi hususu ile ihtisas gümrüklerinin belirlenmesi Gümrük Müsteşarlığına bildirilmiştir.

f) Akaryakıtlara ait TSE Standartlarının oluşturulması: Petrole ilişkin Türk standartlarının sınıflandırılması yapılmıştır. Bu kapsamda akaryakıtların teknik düzenlemelerine dayanak oluşturacak standartlarının güncelleştirilmesi ve eksik olanlarının tamamlanması için TSE nezdinde çalışmalar başlatılmıştır. Akaryakıt standartlarının mecburi hale getirilmesi işlemlerinin de AB Müktesebatına uyumlu şekilde yapılabilmesi için gerekli girişimler yapılmıştır.

3.4. ELEKTRİK, DOĞAL GAZ ve PETROL PİYASALARINDA KAMULAŞTIRMA FAALİYETLERİ

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 15/c maddesi, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12/a maddesi ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 11/a maddesinde bu kanunlarda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu esasları dahilinde kamulaştırma yapılacağı belirtilmektedir.

Ayrıca, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca yapılacak kamulaştırmalarda Kamulaştırma Kanununun 27. maddesinin uygulanabilmesi amacıyla Bakanlar Kurulu kararı alınabilmesi için Kurula bilgi verilmesiyle ilgili Kurul Kararı alınmış ve 30.09.2004 tarih 25599 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile bu husus yürürlüğe konulmuştur.

3.4.1.ELEKTRİK PİYASASINDA KAMULAŞTIRMA FAALİYETLERİ

4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek lüzum kararı kamu yararı kararı yerine geçer ve Bakanlık onayı ile yürürlük kazanır.

Elektrik piyasasında üretim, dağıtım ve iletim faaliyetlerinde bulunan veya bulunacak tüzel kişilerin Kurumdan kamulaştırma talep etmeleri halinde, Kurulca kamulaştırmaya karar verildiği takdirde kamulaştırma işi Kurumca yapılır. Bu durumda kamulaştırma bedeli ile söz konusu kamulaştırmadan doğabilecek tezyid-i bedeller ilgili tüzel kişi tarafından ödenir. Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye; kullanım hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen tüzel kişiye ait olur. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Lisansların sona ermesi veya iptali halinde, tüzel kişilerce ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez. (4628 S.K., Md. 15/c)

2004 yılında 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu gereğince elektrik Piyasasında faaliyette bulunmak üzere Kurumdan kamulaştırma talebinde bulunan;

- TEKTUĞ Elektrik Enerjisi Üretim A.Ş.,
- DARENHES Elektrik Üretim A.Ş.,
- İÇTAŞ Enerji Otoprodüktör Grubu A.Ş.,
- ERE Hidroelektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.,
- SU Enerji Sanayi A.Ş.,
- AS Elektrik Üretim A.Ş.,
- AS Makinsan Elektrik Üretim Ltd. Şti.,
- ERTÜRK Elektrik Üretim A.Ş.,
- BANGÜÇ Bandırma Elektrik Üretim A.Ş.,
- TUFANBEYLİ Elektrik Üretim A.Ş.,
- DOĞAL Enerji Elektrik Üretim A.Ş.,
- MEGE Menderes Geotermal Elektrik Üretim A.Ş.,
- BAĞCI Elektrik Enerjisi Üretimi A.Ş.,
- LODOS Elektrik Üretim Ltd. Şti.,
- BARES Elektrik Üretim A.Ş.,
- EZSE Elektrik Üretim Ltd. Şti.,
- Balıkesir Rüzgar Enerjisinden Elektrik Üretimi Santral Ltd. Şti.,
- İNNORES Elektrik Üretim Ltd. Şti.,
- Akhisar Rüzgar Enerjisinden Elektrik Üretimi Santralı Ltd. Şti.,
- Samandağ Rüzgar Enerjisinden Elektrik Üretimi Santralı Ltd. Şti.,
- BAKİ Elektrik Üretim Ltd. Şti.,
- ROTOR Elektrik Üretim A.Ş.,
- GÜRMAT Elektrik Üretim A.Ş.,
- SAGAP Elektrik Üretim A.Ş.,
- Karadeniz Hidroelektrik Enerjiden Elektrik Üretim Santralı Ltd. Şti.,
- ÇALDERE Elektrik Üretim A.Ş.,

- SABAŞ Elektrik Üretim A.Ş.,
- AS Makinsan Temiz Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.,
- CANSU Elektrik Üretim A.Ş.,
- YILDIZLAR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.,
- EREN Enerji Elektrik Üretim A.Ş.

olmak üzere 32 adet özel hukuk tüzel kişinin kamulaştırma talepleri değerlendirilmiş ve bu taleplerle ilgili olarak 46 adet lüzum kararı ve 3 adet kamulaştırma kararı oluşan toplam 49 adet Kurul Kararı alınmıştır.

3.4.2.DOĞAL GAZ PİYASASINDA KAMULAŞTIRMA FAALİYETLERİ

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 4.11.1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek lüzum kararı, kamu yararı kararı yerine geçer ve müteakip işlemler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre yürütülür.

Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye; kullanma hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen tüzel kişiye ait olur. Kullanma hakları, ilgili lisans veya sertifikanın bir cüz'ü olup geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Lisans veya sertifikanın sona ermesi veya iptali halinde, tüzel kişilerce ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez. (4646 S.K., Md. 12/a)

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu gereğince doğal gaz piyasasında faaliyette bulunmak üzere 2004 yılında Kurumda kamulaştırma talebinde bulunan;

- BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.,
- HSV Kayseri Doğal Gaz Dağıtım Pazarlama ve Ticaret A.Ş.,
- ÇORDAŞ Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.,
- Balıkesir Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.,
- Bandırma Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.,
- Trakya Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.,
- Sivas Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.,
- Palgaz Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.,
- Palen Enerji Doğal Gaz Dağıtım Endüstri ve Ticaret A.Ş.,

olmak üzere 8 adet özel hukuk tüzel kişinin kamulaştırma talepleri değerlendirilmiş ve bu taleplerle ilgili olarak 11 adet lüzum kararı, 1 adet kamulaştırma kararı ve BOTAŞ

Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin 2003 yılı faaliyetleri hakkında Kurula bilgi verilmesiyle ilgili 1 adet Kurul kararı olmak üzere toplam 13 adet Kurul Kararı alınmıştır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 23.05.2003 tarih ve 148/17 sayılı kararı ile iletim lisansı verilen BOTAŞ'a ait Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi kapsamında yer alan PT-2,PT-3,PT-4 pompa istasyonlarının doğal gaz ihtiyacını karşılamak amacı ile inşa edilecek olan ve Erzurum, Erzincan ve Sivas İllerinden geçen Doğal Gaz İletim Hatları, sabit tesisler ve enerji nakil hatları için Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 18.05.2004 tarih ve 320/39 sayılı kararı ile kamu yararı kararı yerine geçen lüzum kararı alınmış ve kamulaştırma kararının alınması ile diğer kamulaştırma işlemlerinin yürütülmesi hususunda BOTAŞ'a yetki verilmesine karar verilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 23.05.2003 tarih ve 148/17 sayılı kararı ile iletim lisansı verilen BOTAŞ'a ait Doğu Karadeniz Doğal Gaz İletim Hattı Projesi kapsamında yer alan Bayburt, Gümüşhane, Trabzon, ve Rize İl, İlçe ve Köylerinden geçen Doğal Gaz İletim Hatları, sabit tesisler ve enerji nakil hatları için Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 27.07.2004 tarih ve 352/30 sayılı kararı ile kamu yararı kararı yerine geçen lüzum kararı alınmış ve kamulaştırma kararının alınması ile diğer kamulaştırma işlemlerinin yürütülmesi hususunda BOTAŞ'a yetki verilmesine karar verilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 23.05.2003 tarih ve 148/17 sayılı kararı ile iletim lisansı verilen BOTAŞ'a ait Doğu Karadeniz Doğal Gaz İletim ve Dağıtım Hattı Projesi kapsamında yer alan Erzincan İl, İlçe ve Köylerinden geçecek olan Doğal Gaz İletim Hatları, sabit tesisler ve enerji nakil hatları için Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 24.08.2004 tarih ve 360/19 sayılı kararı ile kamu yararı kararı yerine geçen lüzum kararı alınmış ve kamulaştırma kararının alınması ile diğer kamulaştırma işlemlerinin yürütülmesi hususunda BOTAŞ'a yetki verilmesine karar verilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 23.05.2003 tarih ve 148/17 sayılı kararı ile iletim lisansı verilen BOTAŞ'a ait değişik bölgelerde yerleşik bulunan sanayi tesislerine doğal gaz verilebilmesi için İstanbul, Kocaeli, Bursa, Balıkesir, Kütahya, Kırıkkale ve Yozgat İl, İlçe ve Köylerinden geçecek olan Doğal Gaz İletim Hatları, sabit tesisler ve enerji nakil hatları için Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 24.08.2004 tarih ve 360/20 sayılı kararı ile kamu yararı kararı yerine geçen lüzum kararı alınmış ve kamulaştırma kararının alınması ile diğer kamulaştırma işlemlerinin yürütülmesi hususunda BOTAŞ'a yetki verilmesine karar verilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 23.05.2003 tarih ve 148/17 sayılı kararı ile iletim lisansı verilen BOTAŞ'a ait Adıyaman, Elazığ, Şanlıurfa, Diyarbakır İl, İlçe ve Köylerinden geçecek olan Doğal Gaz İletim Hatları, sabit tesisler ve enerji nakil hatları için Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 18.11.2004 tarih ve 386/95 sayılı kararı ile kamu yararı kararı yerine geçen lüzum kararı alınmış ve kamulaştırma kararının alınması ile diğer kamulaştırma işlemlerinin yürütülmesi hususunda BOTAŞ'a yetki verilmesine karar verilmiştir.

BOTAŞ tarafından kamulaştırma kararı verilen 12 928 adet taşınmaz maldan 3263 adetinin kamulaştırma işlemleri tamamlanmış, geriye kalan 9665 adetinin kamulaştırma işlemleri halen devam etmektedir.

3.4.3. Petrol Piyasasında Kamulaştırma Faaliyetleri

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamındaki tesisler için gerekli arazi, arsa ve binalara ilişkin hak veya mülkiyet edinimlerinin öncelikle anlaşma yoluyla yapılması esastır.

Bu Kanunda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde;

a) Rafineri ve lisanslı depolama tesislerine,

b) İletim hatlarının mecralarına isabet eden arazi ve aralarda irtifak hakkı tesisine ve bu hatların ayrılmaz parçası durumunda bulunan diğer binalar ve civarına isabet eden taşınmazlara,

c) İşleme tesislerinden Kurumca belirlenecek olanlara,

İlişkin edinimler 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yoluyla da yapılabilir. Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye, kullanma hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen lisans sahibine ait olur. Kullanma hakkı tapu siciline kaydedilmek suretiyle lisans sahibi adına yapılır ve bunlar lisansın bir parçası olup lisans müddetince devam eder. Lisansın sona ermesi veya iptali halinde, lisans sahiplerince ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez.

Bu konuda Kurulca verilecek kamulaştırma kararı kamu yararı kararı yerine geçer ve müteakip işlemler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre yürütülür.

Kurulca uygun görülenler de dahil olmak üzere rafinaj ve iletim lisans sahiplerine ait tesislerin tapu sicil kayıtlarına, herhangi bir tasarrufun Kurumun izni bulunmadıkça kaydolunamayacağı şerhi de verilir. (5015 S.K., Md. 11/a)

3.5. Denetim Faaliyetleri

Denetim Dairesi Başkanlığı, 19.02.2002 tarihli ve 24645 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilatı ve Personelinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesinin (e) bendinde kaydedilen görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş olup, bu görevi 31.12.2004 tarihi itibarıyla 1 Daire Başkanı, 6 Enerji Uzmanı, 2 Enerji Uzman Yardımcısı ve 1 iletişim görevlisi ile yürütmektedir.

Denetim Dairesinde 2004 yılı içerisinde aşağıda belirtilen faaliyetler yapılmıştır.

- Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci Maddesi Uyarınca 1/1/2005 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Doğal Gaz Piyasası Kanununun 9 uncu Maddesi Uyarınca 1/1/2005 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 06.01.2005 tarih ve 25692 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu Maddesi Uyarınca 2004 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu Maddesi Uyarınca 1/1/2005 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahibi Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Denetlenmesi Hakkında Tebliğ (Seri No:2) 28.01.2004 tarih ve 25360 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahibi Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Denetlenmesi Hakkında Tebliğ (Seri No:3) 17.07.2004 tarih ve 25525 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir
- Elektrik piyasasında faaliyet gösteren lisans sahiplerinden, 9 firmaya ait 11 adet lisanslı faaliyet denetim programına alınmış ve denetimleri tamamlanmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet gösteren lisans sahipleri ile ilgili olarak 4 adet soruşturma talebi incelenerek neticelendirilmiştir.
- Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren lisans sahiplerinden, 5 firmaya ait 13 adet lisanslı faaliyet denetim programına alınmış ve denetimleri tamamlanmıştır.
- Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren lisans sahipleri ile ilgili olarak 8 adet soruşturma talebi incelenerek neticelendirilmiştir.
- Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahibi Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik uyarınca 28 adet bağımsız denetim firması Kurumumuzca yetkilendirilmiştir.

Enerji piyasasında faaliyet gösteren lisans sahibi firmalardan bağımsız denetim yaptırma yükümlülüğü bulunan 88 adet lisans sahibinin bağımsız denetim kuruluşları ile sözleşme imzalamaları sağlanmış ve denetimleri yaptırılmıştır.

30.06.2004 tarihi itibarıyla ara mali tablolar üzerinden 88 adet ara denetim raporu Kuruma intikal etmiş ve incelenmiştir.

3.6. Rekabetin Ve Tüketici Haklarının Korunması Faaliyetleri

19/01/2002 tarihli ve 24645 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilatı ve Personelinin Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile Sektörel Rekabet ve Tüketici Hakları Dairesi Başkanlığına; tüketici haklarının korunmasını teminen şikayet ve başvuruları inceleyerek sonuçlandırılmasına ilişkin çalışmaları yürütmek, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin müşteri hizmetleri açısından sorunlarının tespiti ve çözümlenmesini sağlamaya ilişkin çalışmaları yürütmek, enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar konusunda kamuoyunda tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmaları yürütmek görev ve sorumluluğu verilmiştir.

3.6.1. Tüketici Haklarının Korunması Doğrultusunda Yapılan Çalışmalar

3.6.1.1. Tüketici Şikayetlerinin Değerlendirilmesi

Kurumumuza, internet sayfamızda yer alan şikayet formları veya posta yolu ile yapılan başvurular değerlendirmeye alınmakta ve mevcut mevzuat çerçevesinde incelenerek sonuçlandırılmaktadır

Söz konusu şikayetler, “Tüketici Şikayetleri Takip Programı” aracılığı ile kayda alınmakta ve şikayet sürecine ilişkin tüm bilgiler bu programda saklanmaktadır. Mevcut kriterler bazında raporlama kapasitesi bulunan söz konusu program, şikayetlerin yoğunlaştığı noktaların tespitini kolaylaştırmakta, sorunların çözümlenmesini teminen gerekli görülebilecek mevzuat değişikliklerinin oluşturulması yönünde yapılacak çalışmaların yönlendirilmesine katkı sağlamaktadır

2004 yılı içerisinde Kurumumuza; elektrik piyasası faaliyetleri kapsamında 144, doğal gaz piyasası faaliyetleri kapsamında 64 olmak üzere toplam 208 adet şikayet ulaşımıştır.

Elektrik piyasası faaliyetleri kapsamındaki 144 adet şikayetten; 14 adedi bağlantı talebi, anlaşma ve sözleşmelerden kaynaklanan sorunlarla ilgili bulunmaktadır. Söz konusu şikayetlerden 1 adedi sayaç, 11 adedi tarife, 5 adedi fatura, 93 adedi enerji kesintileri, 7 adedi kaçak enerji tüketimi, 2 adedi uygun voltajda elektrik verilmemesi konusunda olup 11 adedi çeşitli sorunlara ilişkin bilgi talebini içermektedir.

Şikayetlerin şirketlere göre dağılımı ise sırasıyla;

Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. (BEDAŞ)	100 adet,
Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ)	29 adet,
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	7 adet,
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	3 adet,
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	1 adet,
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	1 adettir.

Kurumumuza ulaşan 3 adet şikayet ise şirketlere yönelik olmamakla birlikte genel konuları içermektedir.

Şikayetlerden 10 adedi işlemde olup 134 adedi sonuçlandırılmıştır.

Sonuçlandırılan 134 adet dosyanın, 103 adedi tüketici lehine sonuçlanmış, 11 adedi şikayet konusu işlemin mevzuata uygunluğu hususunda tüketici bilgilendirilerek kapatılmış; 20 şikayet dosyası ise tüketicilerin mevzuat konusundaki bilgi eksikliklerinin giderilmesi ile sonuçlandırılmıştır.

Doğalgaz piyasası faaliyetleri kapsamındaki 64 adet şikayetten; 30 adedi bağlantı talebi, anlaşma ve sözleşmelerden kaynaklanan sorunlarla ilgili bulunmaktadır. Şikayetlerden 9 adedi sayaç, 14 adedi tarife, 3 adedi fatura, 8 adedi mevzuat değişikliği konusunu içermektedir.

Şikayetlerin Şirketlere göre dağılımı ise;

EGO	24 adet
İGDAŞ	18 adet
ESGAZ	6 adet

AGDAŞ	4 adet
Bahçeşehir	1 adet
HSV Kayseri	2 adet
Bursagaz	1 adet
Gaznet	1 adet
BOTAŞ	1 adet
PALGAZ	4 adettir.

Tüm dağıtım şirketlerini konu alan 1 adet şikayet ile Maliye Bakanlığını ilgilendiren ÖTV ile ilgili 1 adet şikayet bulunmaktadır.

11 adet şikayet dosyası işlemde olup 53 adedi sonuçlandırılmıştır.

Sonuçlandırılan şikayetlerin 13 adedi tüketici lehine, 15 adedi dağıtım şirketince yapılan işlemin mevzuata uygunluğu konusunda tüketici bilgilendirilerek kapatılmıştır; 25 şikayet dosyası ise tüketicilerin mevzuat konusundaki bilgi eksikliklerinin giderilmesi ile sonuçlandırılmıştır.

İşlemde bulunan dosyaların 4 adedi Denetim Dairesi Başkanlığına gönderilmiştir; aynı içerikte olan 2 dosya da Denetim Dairesi Başkanlığında bulunan dosyaların sonucu çerçevesinde işleme tabi tutulacaktır. Diğer 5 dosya için ise ilgili şirketlerden bilgi talebinde bulunulmuştur.

3.6.1.2. Tüketici Haklarının Korunması ve Şikayetlerin Azaltılması

Kurumumuza ulaşan şikayetler tüketici haklarının korunması ve şikayetlerin azaltılması çerçevesinde mevcut mevzuatın gözden geçirilmesi ve gerekli görülebilecek düzenlemelerin yapılması yönünde gerçekleştirilmesi planlanan çalışmalara veri oluşturmaktadır.

Bu veriler ışığında; 2004 yılı içerisinde Doğalgaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuatta yer alan tüketici hakları ve müşteri hizmetlerine ilişkin uygulamaların, karşılaşılan sorunların ve çözüm yollarının yerinde tespiti ve bu konuda yapılabilecek mevzuat değişikliği önerilerine katkı sağlanması amacıyla Doğalgaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Tüzel Kişiler nezdinde gözlem ve incelemelerde bulunulmuştur. Şirketlerle yapılan görüşmeler sonucunda mevzuatta tespit edilen eksiklikler ve yapılması gereken değişikliklerle ilgili önerileri de içeren bir rapor hazırlanarak Kurul Üyeleri ve ilgili Daire Başkanlıklarına sunulmuştur. 2005 yılı içerisinde ise Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Dağıtım/ Perakende Satış Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler nezdinde gözlem ve incelemelerde bulunulması planlanmaktadır.

Diğer yandan, Avrupa Komisyonu 2002 Yılı Mali İşbirliği çerçevesinde İtalyan Elektrik ve Doğal Gaz Kurumu ile birlikte gerçekleştirilmekte olan "EPDK'nın Kurumsal Yapısının Güçlendirilmesi" başlıklı "Eşleştirme Projesi" kapsamında; Tüketici haklarına ilişkin olarak İtalyan düzenleyici Kurumunun (AEEG) uygulamaları hakkında bilgi edinilmesi, ülke mevzuatının karşılıklı olarak gözden geçirilmesi çalışmaları da sürdürülmekte olan çalışmalar arasındadır.

2004 yılı içerisinde ayrıca, tüketici haklarının korunması ve tüketicilerin bilgilendirilmesi amacıyla yapılacak çalışmalar ile ilgili olarak görüş alışverişinde bulunmak üzere Tüketici Dernekleri Federasyonu yöneticileri ile bir araya gelinerek gelecek toplantılara ışık tutacak görüşmeler yapılmıştır.

3.6.2. Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Tüzel Kişilerin Müşteri Hizmetleri Açısından Sorunlarının Tespiti ve Çözümlemesini Sağlamaya İlişkin Çalışmalar

Kurumumuza ulaşan şikayetler çerçevesinde yapılan değerlendirmede, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin müşteri hizmetlerine ilişkin uygulamalarında aksamalar ve sorunların varlığı gözlenmektedir.

Konunun araştırılması ve mevcut sorunların tespit edilerek çözüme kavuşturulması amacıyla bir program dahilinde enerji piyasasında faaliyet gösteren tüzel kişiler nezdinde incelemelerde bulunulması ve ilgili tarafların katılımı ile bu çalışma kapsamında tespit edilen sorunların esas alındığı değerlendirme toplantıları yapılarak çözüm önerileri geliştirilmesi planlanmaktadır.

Bu çerçevede, 2004 yılı içerisinde, Doğalgaz Piyasası Dağıtım Şirketlerinin müşteri hizmetlerine ilişkin uygulamaların, karşılaşılan sorunların ve çözüm yollarının yerinde tespiti amacıyla Doğalgaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Tüzel Kişiler nezdinde gözlem ve incelemelerde bulunulmuştur.

Şirketlerle yapılan görüşmeler sonucunda mevcut uygulamalarda yaşanan sorunlar, mevzuatta tespit edilen eksiklikler ve yapılması gereken değişikliklerle ilgili önerileri de içeren bir rapor hazırlanarak Kurul Üyeleri ve ilgili Daire Başkanlıklarına sunulmuştur.

3.6.3. Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi

Enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar ile tüketicinin hak ve sorumlulukları konusunda tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar kapsamında; İnternet Sayfamızda tüketici bölümü altında yer alan "tüketiciyi bilgilendirme" bölümünde mevcut uygulamalara ilişkin mevzuatımızda yer alan hususlar tüketicilerin bilgisine sunulmaktadır.

Bununla birlikte, yazılı olarak veya internet aracılığı ile Kurumumuzca yürütülen çalışmalar ve mevzuatlar hakkındaki bilgi talepleri de ivedilikle cevaplandırılmaktadır.

Tüketicilerin, piyasadaki uygulamalar, sahip olduğu haklar ve sorumlulukları konusunda bilgilendirilmesi amacıyla, 2005 yılı içerisinde enerji piyasasında faaliyet gösteren tüzel kişiler ile işbirliği imkanı bulunması halinde konu ile ilgilenen kurum, kuruluş, meslek birlikleri, sivil toplum kuruluşları ve medya vasıtası ile tüketici bilincinin oluşturulması ve geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

3.6.4. Diğer Çalışmalar

3.6.4.1. Enerji Piyasasının Serbestleştirilmesi Konulu Toplantı

İlki 2-3 Mart 2003, ikincisi 17 Ekim 2003 tarihlerinde düzenlenen, enerji sektörü piyasa katılımcıları ve ilgili kamu/özel kurum kuruluşları ile kurumumuz arasında bilgilendirme ve görüş alışverişini sağlayan geniş katılımlı toplantıların üçüncüsü Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin katkıları ile birlikte 20-21 Mart 2004 tarihlerinde Bolu-Abant'ta gerçekleştirilmiştir.

3.6.4.2. Eşleştirme Projesi

Avrupa Komisyonu 2002 Yılı Mali İşbirliği çerçevesinde İtalyan Elektrik ve Doğal Gaz Kurumu ile birlikte gerçekleştirilmekte olan "EPDK'nın Kurumsal Yapısının Güçlendirilmesi" başlıklı Eşleştirme Projesi'ne ilişkin sözleşme 29.06.2004 tarihinde imzalanmış ve bu tarih itibariyle proje kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesine başlanmıştır.

Bu çerçevede proje kapsamındaki faaliyetlerle ilgili görüş alışverişi yapılması ve Kurumumuz hizmet birimlerinin projeye ilişkin beklentilerinin tespit edilmesi veya güncellenmesi amacıyla yapılan çeşitli toplantılara, tüketici haklarına ilişkin olarak her iki ülkenin düzenleyici kurumlarının uygulamaları ve mevzuatının karşılıklı olarak gözden geçirilmesi amacıyla Sektörel Rekabet ve Tüketici Hakları Dairesi Başkanlığınca da katılım sağlanmaktadır.

3.7. Kurumun Taraf Olduğu Yargıya İntikal Eden Uyuşmazlık, Dava ve Takipler

2004 yılında Kurumun taraf olduğu yargıya intikal etmiş uyuşmazlık, dava ve takipler;

1 adet Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin bazı maddelerinin iptaline dair, 2 adet Elektrik Piyasası Mali Uzlaştırma Yap. İliş. Usul ve Esasların bazı maddelerinin iptaline dair, 1 adet Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetlerinin bazı maddelerinin iptaline dair, 1 adet Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde Değişiklik Yapan Yönetmeliğin bazı maddelerinin iptaline dair, 1 adet lisans başvurusunun reddine dair, 9 adet Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin iptaline dair, 4 adet temyiz aşamasında dahil olduğumuz davalar, 8 adet Sözleşmenin Feshi davası, 15 adet Kurul Kararının iptaline dair ve 9 adet Tam Yargı davası olmak üzere Danıştay nezdinde 50 adet,

2 adet İş mahkemesinde, 1 adet Enerji Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavında başarısız sayılma işleminin iptaline dair, 3 adet çeşitli konularda İdare Mahkemesinde, 5 adet Sözleşmenin Feshi davası personel işi olmak üzere İdare Mahkemesi nezdinde toplam 11 adet,

Kurum aleyhine dava açılmıştır.

Kurum aleyhine sonuçlanan dava sayısı bulunmayıp, Kurum lehine sonuçlanan dava sayısı 18 adet dava mevcuttur.

Davalar dışında, diğer Daire Başkanlıklarınca talep edilen mevzuata ilişkin konularda 281 hukuki mütalaa, Kurum dışı yetkili mercilere 110 mütalaa ve bilgi verilmiş ve 20 adet davanın Ankara içi ve dışında olan duruşmasına katılmıştır.

3.8.Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği ile Koordinasyon Konularında Yapılan Faaliyetler:

İlgili ve çok taraflı uluslararası kuruluşlarla gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda belirtilmektedir.

3.8.1. Konferans ve Tanıtım Faaliyetleri:

Kurumsal yapımızın güçlendirilmesi, uluslararası platformlarda ülkemizin temsil edilmesi, personelimizin bilgi ve tecrübelerinin artırılması, AB ülkelerindeki uygulamaların takip edilmesi ve Kurumumuz ile ülkemizin yararına olacak önemli işbirliği imkanları tesis edilmesi amacıyla yurt dışında konferans ve tanıtım faaliyetleri yürütülmüştür.

Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA), Avrupa Enerji Düzenleyicileri Birliği (CEER), Güneydoğu Avrupa Elektrik Düzenleme Forumu (SEEERF), Uluslararası Enerji Ajansı (UEA), Elektrik ve Doğal Gaz için Avrupa Düzenleyiciler Grubu (ERGEG), Elektrik Endüstrisi Birliği (Eurelectric) ve Güneydoğu Avrupa Enerji Topluluğu (ECSEE)'nin da aralarında bulunduğu uluslararası organizasyonlar ve diğer ülke enerji piyasaları düzenleyici kurumlarının davetleri üzerine iştirak edilen toplantı, konferans, seminer, fuar ve eğitim programları için Kurum personelinin katıldığı toplam elli beş seyahat düzenlenmiştir.

Yurt dışı seyahatler kapsamında Macaristan, Yunanistan, Almanya, Belçika, Fransa, ABD, Romanya, İtalya, Ukrayna, Avusturya, İspanya, Bulgaristan, Hollanda İngiltere, Tayland, Danimarka, Hırvatistan, Letonya, Slovenya Arnavutluk, KKTC, Sırbistan-Karadağ ve İsviçre'de düzenlenen uluslararası toplantı ve konferanslara katılmış, çeşitli ülkelerin enerji piyasası düzenleyicileri ile görüşmeler yapılmıştır.

Yurt içinde de çeşitli uluslararası konferans ve toplantılara katılmıştır. Yurt içi ve yurt dışında düzenlenen bu konferans ve toplantılarda ülkemiz enerji sektöründe yaşanan gelişmeler, sektörün yeniden yapılandırılması ve özelleştirilmesi, serbestleştirme süreci, enerji politikaları, Güneydoğu Avrupa bölgesel enerji pazarı, arz güvenliği, sınır ötesi enerji ticareti, yenilenebilir enerji kaynakları gibi konular görüşülmüş, ülkemiz enerji sektörü, liberalleşme çalışmaları ve Kurumumuz faaliyetlerinin anlatıldığı sunumlar yapılmıştır.

Kurum personelinin katıldığı konferans ve toplantılar sonucunda personel tarafından hazırlanan dönüş raporları saklanarak Kurumsal hafızanın oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır. Aynı zamanda bu raporlar Kurum Kütüphanesi aracılığıyla personelin kullanımına açılmakta ve bilginin tüm personelle paylaşımı gerçekleştirilmektedir.

Kurumsal hafıza ve bilgi birikimine katkı sağlamak doğrultusunda hazırlanan UAB Yabancı Basın Bülteninin EPDK İtranet sayfasından yayınlanmasına 2004 yılında da devam edilmiştir. Bu bülten aracılığıyla uluslararası enerji piyasalarındaki gelişmelerin yakından takip edilmesi ve değerlendirilmesi olanağı sağlanmaktadır.

3.8.2. Çok Taraflı Kuruluşlarla İlişkiler:

Dünya Bankası (DB), Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ), Uluslararası Enerji Ajansı (UEA), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) gibi çok taraflı kuruluşlarla ilişkiler sürdürülmüştür. Bu itibarla;

- Dünya Bankası'ndan temin edilen kredi çerçevesinde Kurumumuz bünyesinde kurulan "Program Koordinasyon Birimi" (PKB), EPDK dahil olmak üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB), Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB), Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ), Türkiye Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ), Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ), Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) "Proje Uygulama Birimleri" (PUB) ve Dünya Bankası arasında temaslara devam edilmiştir. Dünya Bankası enerji misyonunun ülkemizi ziyaretleri sırasında, gereken koordinasyon ve Ekonomik Reform Kredisi (ERL) ile

ilgili Hazine Müsteşarlığı koordinasyonunda yapılan çalışmalara katılım sağlanmış, değerlendirme raporları için Kurum görüşleri oluşturulmuştur.

- Kredi ile gerçekleştirilen TETAŞ ve TEDAŞ'ın Yeniden Yapılandırma Projeleri, EPDK/Elektrik Piyasası Uygulama Dairesi Başkanlığı (EPU) tarafından yürütülen Gelir Düzenlemesi ve Tarife Onayı Uygulamaları Projesi, ETKB'nin Hukuki Danışmanlık Hizmetleri Projesi'ne ilişkin Dünya Bankası, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasındaki koordinasyon devam ettirilmiştir. Bu projelerden ETKB tarafından yürütülen proje yıl içinde tamamlanmış diğer projeler ise devam etmiştir. PKB bünyesindeki danışmanların sözleşmeleri kredi kapsamındaki projelerde danışman seçiminin yapılmış olması nedeniyle sona erdirilmiştir. Yine bu krediden finanse edilecek olan ve EPDK/Sektörel Rekabet ve Tüketici Hakları Dairesi Başkanlığı (SRT) tarafından yürütülen Kamuoyu Bilgilendirme Kampanyası Projesi'nin finansmanı için bu kredinin kullanılmaması yönündeki karar nedeniyle kredinin bu bölümünün iptali için Hazine Müsteşarlığına müracaat edilmiştir.

- Danışman şirketlere yapılacak ödemeler ve Özel Hesabın takibi konularında Dünya Bankası ile PUB'larla koordinasyon içinde çalışılmıştır. Kredi sözleşmesi gereği, Dünya Bankası'na gönderilmesi gereken Mali Yönetim Raporları (FMR), Dünya Bankası ile Hazine'ye iletilmiştir. Ayrıca kredinin kullanımına ilişkin Kurumumuzun muhasebe kayıtları ve TETAŞ, TEDAŞ, ETKB'ye ait kayıtlar, bu Kurumlarla yapılan koordinasyon çerçevesinde tutulmuştur.

- Kredi kapsamında, Kurumumuzun Hazine Müsteşarlığı'ndan devraldığı ikraz kapsamında, Kurumumuz tarafından gerçekleştirilen projelerin Kurum tarafından kullanımına gerek kalmayan kısımlarının iptali için de Hazine Müsteşarlığına müracaat edilmiştir.

- KEİ Enerji Çalışma Grubunun yıllık toplantılarına Kurum personelinin katılımı sağlanmıştır.

- DTÖ ile ilişkiler Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) ve Dışişleri Bakanlığının koordinasyonunda yürütülmüş, örgüte üye ülkelerin çeşitli önerilerinde yer alan ve enerji sektörünü ilgilendiren hususlardaki Kurum görüşleri ilgililere bildirilmiştir

- UEA tarafından düzenlenen SLT, SEQ ve SOM toplantıları yakından takip edilmiş ve bu toplantılara Kurum personelinin katılımı için Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı ve OECD Daimi temsilciliği ile eşgüdüm yürütülmüştür. Ajansın hazırladığı Türkiye Enerji Sektörü Derinlemesine İncelemesi çalışmasına katkı sağlanmıştır.

- GATS kapsamında Endonezya'nın enerji hizmetleri sınıflandırmasına ilişkin önerileri incelenerek bu konudaki kurum görüşleri Hazine Müsteşarlığına iletilmiştir. Doğal gaz sektöründe Kurum tarafından yabancı şirketlere doğalgazla ilgili yapım ve hizmet sertifikası verilmesi konusu GATS ve diğer uluslararası anlaşmalar ve Hazine Müsteşarlığı ile Dışişleri Bakanlığının görüşleri çerçevesinde incelenmiş ve sonuçları Doğal Gaz Uygulama dairesine iletilmiştir.

Diğer yandan DTM tarafından koordinasyonu yürütülen 2004-2006 İhracat Strateji Planı çalışma gruplarının çeşitli toplantılarında girdi maliyetlerinin düşürülmesi ve kamu kurumları arasında koordinasyonun ve bilgilendirmenin sağlanması çalışmalarına katılım sağlanarak ihracatçı birliklerine yeni enerji piyasası düzenlemeleri hakkında bilgiler aktarılmıştır.

3.8.3. AB ile İlişkiler:

Kurum; Avrupa Birliği ile olan ilişkilerini genel olarak, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Avrupa Birliği Komisyonu Türkiye Temsilciliği, INOGATE Programı ve MEDA Projeleri ile AB'nin Teknik Destek ve Bilgi Değişim Bürosu (TAIEX) ve Avrupa Enerji Düzenleyicileri Konseyi Güneydoğu Avrupa Bölgesel Enerji Düzenleme Çalışma Grubu (CEER WG SEEER) ve ERRRA aracılığı ile sürdürmüştür. Bu itibarla;

- AB Komisyonu tarafından başlatılmış olan Güneydoğu Avrupa Bölgesel Enerji Pazarı sürecine ve bu kapsamda Güneydoğu Avrupa Enerji Topluluğu (ECSEE) kurulmasına ilişkin olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca yürütülen hazırlık çalışmalarına ve süreç içinde oluşturulan grup faaliyetlerine katkı ve katılım sağlanmıştır.
- AB'nin MEDA programı kapsamında olan Akdeniz Bölgesi ülkelerinin enerji sektörlerinin hukuki ve idari açılardan yeniden yapılandırmasına ilişkin proje çerçevesinde hazırlanan rapordaki, Türkiye'ye ve Kurumumuza ilişkin bilgiler güncellenmiştir. Ayrıca AB'nin INOGATE programı ve MEDA programı altında EURO-MED Energy Forum Projesi ile de yıl içerisinde irtibatta bulunulmuştur.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) koordinasyonunda AB'nin TAIEX ofisi ile yıl boyunca irtibata bulunularak mevcut projelerin yürütülmesi ve yeni destekler alınması çalışmaları yürütülmüştür. Bu kapsamda Elektrik iç pazarına ilişkin bir çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir. 2002 ve 2003 yıllarında yapılan başvuruların diğer çalışmaları devam ettirilmiş olup yürütülmekte olan Eşleştirme Projesi haricinde destek gerektiren acil bir konu bulunmadığından 2005 yılı için başvuru yapılmamasına karar verilmiştir.

AB ile ilişkiler çerçevesinde, ABGS koordinasyonunda Ulusal Program çalışmaları koordine edilmiş olup, Ulusal Programın takip sürecine de devam edilmiştir. Bu çerçevede aylık izleme raporları düzenli olarak ABGS'ye iletilmiş ve rapor sonuçları ulusal veri tabanına aktarılmıştır.

İtalyan Enerji Piyasası Düzenleme Otoritesi (AEEG) ile birlikte gerçekleştirilecek olan AB destekli "EPDK'nın Kurumsal Yapısının Güçlendirilmesi" Eşleştirme (Twinning) Projesi sözleşmesi taraflar arasında imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Projenin başlangıç toplantısı EPDK, AEEG, ABGS, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu, AB üye ülkelerinin Ankara'daki büyükelçileri ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın katılımı ile yapılmıştır. Yıl içerisinde Kurumumuza AEEG ve diğer AB üyesi ülkelerinin uzmanları tarafından yirmi ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretler sırasında enerji sektörüne ilişkin çeşitli konular ele alınmış ve bunlardan "Elektrik Tarifeleri" ve "Düzenleyici Kurumun Rolü" konusunda iki kıyaslama raporu AEEG tarafından Kurumumuza gönderilmiştir.

AB destekli EPDK Düzenleyici Bilgi Sistemleri projesine ilişkin ihale dosyası petrol sektörünü de kapsayacak şekilde yeniden düzenlenerek ihaleye çıkılması için Merkezi Finans ve İhale Birimi'ne (MFİB) gönderilmiştir. Ancak 2004 yılı içerisinde MFİB tarafından gerekli çalışmaların başlatılamamış olması nedeniyle projenin Kurum ve enerji sektörüne ilişkin önemi çeşitli toplantılarda vurgulanarak ihalenin 2005 yılı ilk çeyreğinde yapılmasının programa alınması sağlanmıştır.

Hollanda hükümeti tarafından AB'ye aday ülkelere hibe şeklinde sağlanan MATRA Katılım Öncesi Projeler Programı ve PSO Katılım Öncesi Programı kapsamında "Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun Piyasa İzleme Yetkinliklerinin Artırılması" konulu proje önerisi Hollanda Hükümeti tarafından kabul görmüş, danışman tutulması için gerekli teknik

şartname üzerinde ilgili Hollanda kuruluşu ile birlikte çalışılmış ve projenin başlatılması için Kurul Kararı istihsal edilmiştir. Proje için danışmanlık ihalesi Hollanda kuruluşu tarafından yapılmış olup, proje Ocak 2005 itibariyle başlamış olacaktır.

AB Komisyonu tarafından başlatılan çalışma çerçevesinde, Kurumumuzu ilgilendiren AB mevzuatının, ABGS tarafından Türkçe'ye çevrilmesine devam edilmiş; yıl içerisinde sınır ötesi elektrik ticareti, doğal gaz depolama ve biyoyakıtlar direktifleri Türkçe'ye çevrilmiştir. Yapılan mevzuat çevirileriyle, mevzuatımızın AB ile uyumlu hale getirilmesi ve sektör katılımcılarının AB mevzuatından haberdar olmaları sağlanmaktadır.

Ayrıca, enerji mevzuatının AB müktesebatına uyumlaştırılması çerçevesinde ABGS ve Dış Ticaret Müsteşarlığı eşgüdümünde yapılan çalışmalara katılmıştır.

ERRA faaliyetleri kapsamında, Mart 2004 içinde Letonya ile bir değişim programı gerçekleştirilmiştir. Mayıs'ta yapılan 2004 Yılı Genel Kurulu'nda Kurum Başkanı, ERRA Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiştir. ERRA Genel Kurulu, Lisans/Rekabet Komitesi, Tarife/Fiyatlandırma Komitesi, Performans, Standartlar ve İzleme Çalışma Grubu ve AB Aday Ülkeler Çalışma Grubu toplantılarına katılım sağlanmıştır. Söz konusu komitelerde ve çalışma gruplarında görevli Kurumumuz personeli, toplantılar ve elektronik ortamda bilgi alışverişi sayesinde yıl boyunca diğer ülkelerde meydana gelen gelişmeleri yakından takip etme imkanı bulmuşlardır. Ayrıca 2004 yılı içerisinde, ERRA kapsamında, Kurumumuzun da katkılarıyla, Yasal Düzenlemeler Çalışma Grubu oluşturmak üzere çalışmalar yapılmış ve 2005 yılı başında grup oluşturulmuştur. Söz konusu grup, 2005 yılının ilk çeyreğinde çalışmalarına başlayacaktır. ERRA ile olağan ilişkilere ilaveten, 2004 yılı sonlarında yapılan Yönetim Kurulu toplantısında benimsendiği üzere, ERRA Lisans/Rekabet Komitesi Şubat 2005 toplantısının Antalya'da yapılması, Kırgız Devlet Enerji Ajansı Başkanı'nın ve Azerbaycan Cumhuriyeti'nden üst düzey 9 temsilcinin Kurumumuzda enerji düzenlemeleri hakkında bilgilendirilmeleri için çalışmalara başlanmıştır.

3.8.4. İkili İlişkiler

İkili ilişkiler kapsamında Amerika Birleşik Devletleri ve İspanya ile temaslar gerçekleştirilmiştir.

2003 yılı içerisinde gerçekleştirilen koordinasyon çalışmaları neticesinde, İspanya Hükümetinin, Hükümetimiz ile imzalamış olduğu Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptı çerçevesinde 2004 yılı başında doğal gaz piyasalarına ilişkin üç günlük bir seminer gerçekleştirilmiştir.

Kurumumuzun yurt dışı ile ilişkileri kapsamında değerlendirilen bir başka konuyu da yurt dışında eğitim hususu teşkil etmektedir. Bu çerçevede 2003 yılı içerisinde başlatılan girişimler neticesinde Kurumumuzda görev yapan 17 enerji uzman yardımcısının, Houston/Teksas-Amerika Birleşik Devletlerinde Houston Üniversitesi Enerji ve Hukuk Enstitüsü'nde 30 Ağustos – 5 Aralık tarihleri arasında eğitim alması sağlanmıştır.

3.9. Basın ve Halkla İlişkiler Konularında Yürütülen Faaliyetler

Basın Danışmanlığı 2004 yılı içerisinde kurum faaliyetleri hakkındaki yayınların izlenmesi ve değerlendirilmesi, Kurum Başkanının gerekli gördüklerine cevap verilmesi, elektrik, doğal gaz ve petrol sektörleri ile ilgili kamuoyunu bilgilendirme ve Başkan tarafından verilen diğer organizasyon görevlerini yürütmüştür. Enerji Piyasası'na yönelik haberler oluşturularak ajanslar aracılığıyla medya kuruluşları bilgilendirilmiş bu haber gazeteler ve dergilerde geniş şekilde yer almıştır. Ayrıca aşağıda dökümü bulunan etkinliklerin organizasyonu ve basın faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

İŞ SIRA NO	İŞİN ADI	İŞİN KONUSU	İŞİN GERÇEKLEŞME DURUMU VE DEĞERLENDİRME
1-	BASIN TOPLANTISI	PETROL PİYASASI LİSANS BAŞVURULARI VE EPDK'NİN FAALİYETLERİ	23 ARALIK 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
2-	BASIN TOPLANTISI	TOBB GAZ-PETROL SEKTÖRÜ KURUL TOPLANTISI	15 ARALIK 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
3-	BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	KARABÜK-KASTAMONU-ÇANKIRI DOĞAL GAZ BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	11 ARALIK 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
4-	BASINA AÇIK LİSANS BAŞVURU TÖRENİ	PETROL OFİSİ VE SHELL ŞİRKETLERİNİN TOPLU LİSANS BAŞVURUSU	10 ARALIK 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
5-	DOĞAL GAZ VERME TÖRENİ	ERZURUM DOĞAL GAZ DAĞITIM PROJESİ İLK GAZ VERME TÖRENİ (BASIN DAVETİ)	28 KASIM 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ.
6-	ENERJİ ARENASI	ENERJİ ARENASI TOPLANTISI (KATILIM VE BASIN ORGANİZASYONU)	23 KASIM 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
7-	KURULUŞ YILDÖNÜMÜ	EPDK'NİN 3. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ (TOPLANTI VE BASIN ORGANİZASYONU)	19 KASIM 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
8-	LİSANS VERME TÖRENİ	İZGAZ, İGDAŞ VE AKARYAKIT BAYİLERİNE LİSANS VERME TÖRENİ	19 KASIM 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
9-	BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	GAZİANTEP DOĞAL GAZ BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	05 KASIM 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
10-	DOĞAL GAZ VERME TÖRENİ	KONYA DOĞAL GAZ DAĞITIM PROJESİ İLK GAZ VERME TÖRENİ (BASIN DAVETİ)	31 EKİM 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
11-	TOPLANTI	TOBB BAŞKANI SN.RIFAT HİSARCIKLIOĞLU'NUN KURUMUMUZU ZİYARETİ VE BASIN BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	06 EKİM 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
12-	FUAR	7.ULUSLARARASI ENERJİ ÜRETİM İLETİ FUARI (KATILIM)	23 EYLÜL 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
13-	TOPLANTI	TÜRKİYE DOĞAL GAZ DAĞITICILARI BİRLİĞİ TOPLANTISI (BASIN ORGANİZASYONU)	15 EYLÜL 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
14-	TOPLANTI	EMRA-AEEG TWİNİNG PROJECT (BASIN ORGANİZASYONU)	10 EYLÜL 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ

15-	TEMEL ATMA TÖRENİ	SİVAS DOĞAL GAZ TEMEL ATMA TÖRENİ (KATILIM ORGANİZASYONU)	24 TEMMUZ 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
16-	TEMEL ATMA TÖRENİ	BALIKESİR DOĞAL GAZ TEMEL ATMA TÖRENİ (KATILIM ORGANİZASYONU)	10 TEMMUZ 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
17-	DOĞAL GAZ DAĞITIM LİSANSI İHALESİ	YALOVA ŞEHİR İÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM LİSANSI İHALESİ (BASIN ORGANİZASYONU)	01 TEMMUZ 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
18-	TEMEL ATMA TÖRENİ	ÇORLU DOĞAL GAZ TEMEL ATMA TÖRENİ (KATILIM VE BASIN ORGANİZASYONU)	27 HAZİRAN 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
19-	TEMEL ATMA TÖRENİ	ERZURUM DOĞAL GAZ TEMEL ATMA TÖRENİ (BASIN DAVETİ)	09 HAZİRAN 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
20-	TEMAL ATMA TÖRENİ	GEBZE DOĞAL GAZ TEMEL ATMA TÖRENİ (KATILIM VE BASIN ORGANİZASYONU)	06 HAZİRAN 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
21-	TOPLANTI	PETROL SEKTÖR TEMSİLCİLERİ İLE TOPLANTI (BASIN ORGANİZASYONU)	24 MAYIS 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
22-	KONFERANS VE SERGİ	10.ULUSLARARASI KOJENERASYON, KOMBİNE ÇEVİRİM VE ÇEVRE KONFERANSI VE SERGİSİ	21 MAYIS 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
23-	TOPLANTI	EPDK HEYETİ BULGARİSTAN DÜZENLEYİCİ KURUM YETKİLİLERİ İLE SOFYA'DA YAPTIĞI TOPLANTI (KATILIM ORGANİZASYONU)	27 NİSAN 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
24-	TÖREN	BİRKAPILI HİDROELEKTRİK SANTRALİ AÇILIŞ TÖRENİ (BASIN DAVETİ)	30 NİSAN 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
25-	İHALE	EPDK TARAFINDAN KARADENİZ EREĞLİ-DÜZCE İHALESİ (BASIN ORGANİZASYONU)	08 NİSAN 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
26-	KONFERANS	EPDK BAŞKAN VE ÜYELERİNİN BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİNDEKİ KONFERANSI	01 NİSAN 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
27-	TOPLANTI	ENERJİ PİYASASININ SERBESTLEŞTİRİLMESİ KONULU ABANT TOPLANTISI	20-21 MART 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
28-	TEMEL ATMA TÖRENİ	ÇORUM DOĞAL GAZ TEMEL ATMA TÖRENİ	17 MART 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
29-	KONGRE VE FUAR	DENİZLİ BATI ANADOLU 2004 DOĞAL GAZ KONGRE-FUARI	11 MART 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
30-	BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	UŞAK DOĞAL GAZ BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	10 MART 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
31-	TEMEL ATMA TÖRENİ	KÜTAHYA DOĞAL GAZ ŞEBEKESİ TEMEL ATMA TÖRENİ (KATILIM VE BASIN ORGANİZASYONU)	05 MART 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ

32-	BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	TÜGIAD TEMSİLCİLERİ BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	02 MART 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
33-	BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	EKONOMİ MUHABİRLERİ DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ BİLGİLENDİRME TOPLANTISI	12 ŞUBAT 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
34-	TOPLANTI	PETROL SEKTÖRÜ TEMSİLCİLERİ İLE TOPLANTI (BASIN TOPLANTISI)	11 ŞUBAT 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
35-	TOPLANTI	TÜRKİYE ENERJİ FORUMU KÜRESEL ENERJİ DENGELERİ VE TÜRKİYE	28 OCAK 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
36-	KONFERANS	LPG DERNEĞİ (TÜRKİYE'DE OTOGAZ ADLI KONFERANS)	22 OCAK 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
37-	YEMİN TÖRENİNİ İZLEME	KURUL ÜYELERİ SN.YUSUF TÜLEK VE SN. METİN BAŞLI'NIN YARGITAY'DAKİ YEMİN TÖRENİ	07 OCAK 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ
38-	YEMİN TÖRENİNİ İZLEME	KURUL ÜYELERİ SN.MUSTAFA YILMAZ VE SN. HÜSEYİN KARATAŞ'IN YARGITAY'DAKİ YEMİN TÖRENİ	25 ŞUBAT 2004 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİ